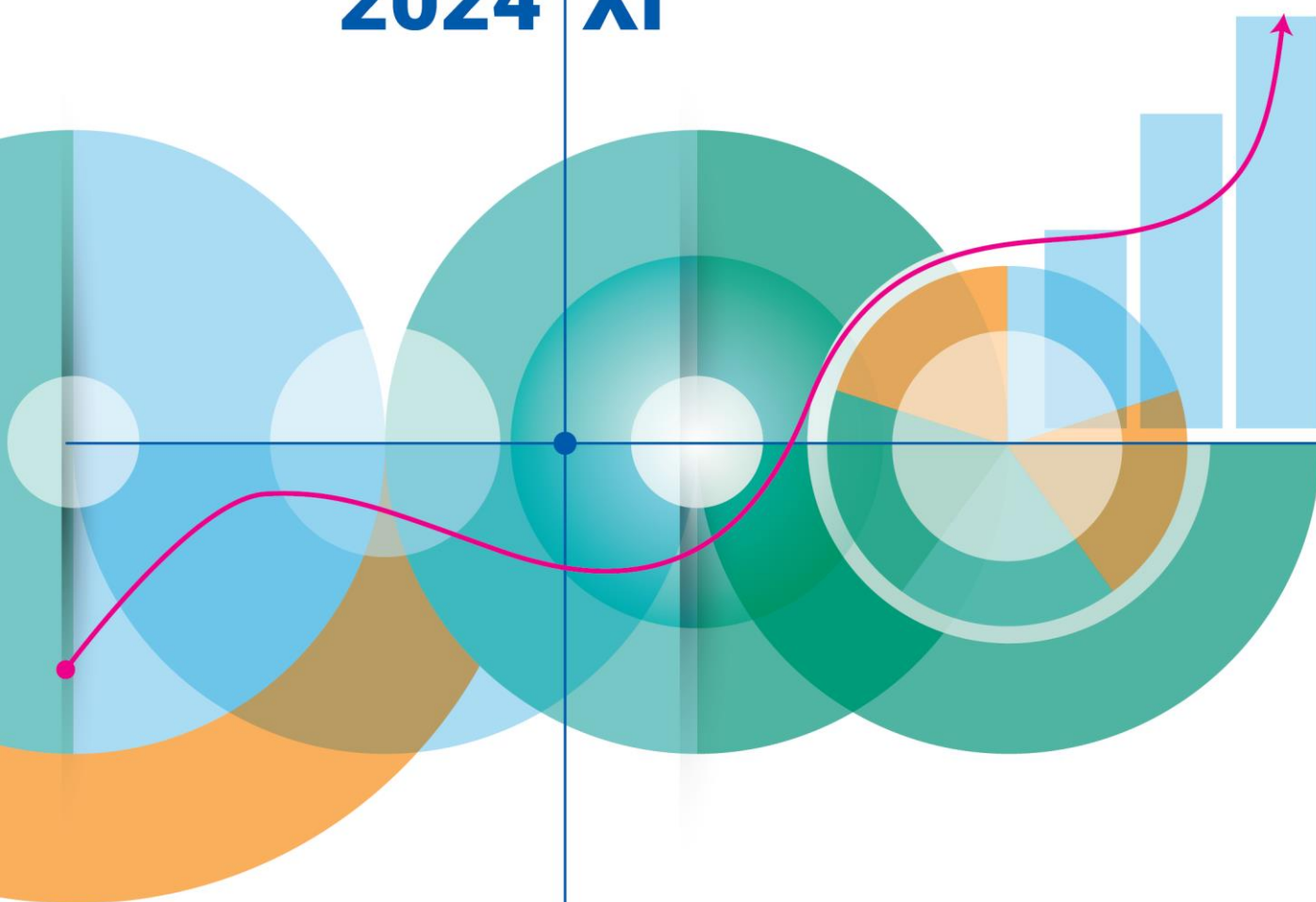




НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2024 XI



www.ubstat.mn



Улаанбаатар хот
2024 он

АГУУЛГА

	ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2019-2023 ОН	1
	ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	2
	ЭРҮҮЛ МЭНД	4
	ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ	9
	ГЭМТ ХЭРЭГ	15
	ТӨСӨВ	19
	ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	23
	АЖ ҮЙЛДВЭР	34
	ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	40

ХҮСНЭГТ 1. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эхний 11 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	2020	2021	2022	2023	2024
Шинээр төрсөн хүүхэд		хүн	36 554 ^{↓3.0}	33 737 ^{↓7.7}	32 010 ^{↓5.1}	31 564 ^{↓1.4}	28 820 ^{↓8.7}
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		хүн	16 218 ^{↓26.1}	245 211 ^{↑15.1**}	182 966 ^{↓25.4}	19 337 ^{↓89.4}	17 795 ^{↓8.0}
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		тоо	14 117 ^{↓26.6}	14 920 ^{↑5.7}	21 205 ^{↑64.0}	21 934 ^{↑3.4}	28 067 ^{↑27.9}
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		хувь	0.7 ^{↑0.6}	1.5 ^{↑2.1}	0.9 ^{↑0.9}	0.8 ^{↓0.1}	1.7 ^{↑0.9}
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	төгрөг	2 850 ^{↑5.0}	2 849 ^{↓0.1}	3 406 ^{↑19.5}	3 441 ^{↑1.0}	3 389 ^{↓2.5}
	Юань (БНХАУ)	төгрөг	431 ^{↑11.9}	447 ^{↑3.7}	474 ^{↑6.0}	476 ^{↑0.4}	476 ^{↓1.0}
	Рубль (ОХУ)	төгрөг	37 ^{↓11.9}	38 ^{↑2.7}	53 ^{↑35.0}	38 ^{↓44.7}	35 ^{↑5.6}
Нийслэлийн төсвийн орлого		тэрбум төгрөг	733.5 ^{↓10.0}	1 016.6 ^{↑35.7}	1 379.1 ^{↑36.0}	1 789.3 ^{↑29.7}	2 635.1 ^{↑47.3}
Нийслэлийн төсвийн зарлага		тэрбум төгрөг	1 092.3 ^{↓3.9}	1 084.0 ^{↓0.7}	1 486.3 ^{↑37.1}	2 040.3 ^{↑37.3}	3 851.8 ^{↑98.1}
Агаарын дундаж температур		°C	-16.1	-8.0	-10.6	-11.5	-5.4

Тайлбар: Өмнөх онтой харьцуулсан

  Эерэг хандлага, өөрчлөлт
  Сөрөг хандлага, өөрчлөлт

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2023 I-XI					2024 I-XI				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	342	Баянгол	8 432	Налайх	58	349	Баянгол	8 579	Налайх	59
			Чингэлтэй	1 625	Багануур	48		Чингэлтэй	1 526	Багануур	47
			Сүхбаатар	688	Багахангай	32		Сүхбаатар	679	Багахангай	32
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	13	Налайх	16	Багануур	8	12	Багахангай	30	Баянзүрх	8
			Сонгинохайрхан	12	Хан-Уул	7		Багануур	21	Сүхбаатар	6
			Баянзүрх	12	Багахангай	-		Хан-Уул	11	Налайх	5
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	90	Багануур	149	Налайх	73	110	Баянзүрх	108	Налайх	70
			Баянзүрх	121	Сонгинохайрхан	58		Сүхбаатар	86	Хан-Уул	69
			Сүхбаатар	83	Багахангай	29		Чингэлтэй	78	Багахангай	20
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	91	Баянзүрх	124	Чингэлтэй	94	68	Баянзүрх	104	Багахангай	82
			Хан-Уул	115	Налайх	82		Баянгол	103	Налайх	75
			Сүхбаатар	114	Багахангай	26		Сүхбаатар	103	Багануур	29
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	159	Сүхбаатар	387	Налайх	110	262	Сүхбаатар	456	Налайх	188
			Чингэлтэй	243	Багануур	85		Чингэлтэй	334	Багануур	106
			Баянгол	240	Багахангай	61		Баянзүрх	280	Багахангай	71

Тайлбар: * промиль

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй
- * урьдчилсан гүйцэтгэл
- ** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрбум	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас



МЭДЭЭЛЭЛ



МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ



ЭРҮҮЛ МЭНД (2024 оны эхний 11 сард)

ᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡ ᠮᠡᠨᠳᠡ

Амаржсан эх



2023 I-XI 31 337

2024 I-XI 28 820

8.0%



Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид



2023 I-XI 19 337

2024 I-XI 17 795

8.0 %



Нялхсын эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2023 I-XI 8.6

2024 I-XI 7.4

5 хүртэлх насны хүүхдийн
эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2023 I-XI 15.5

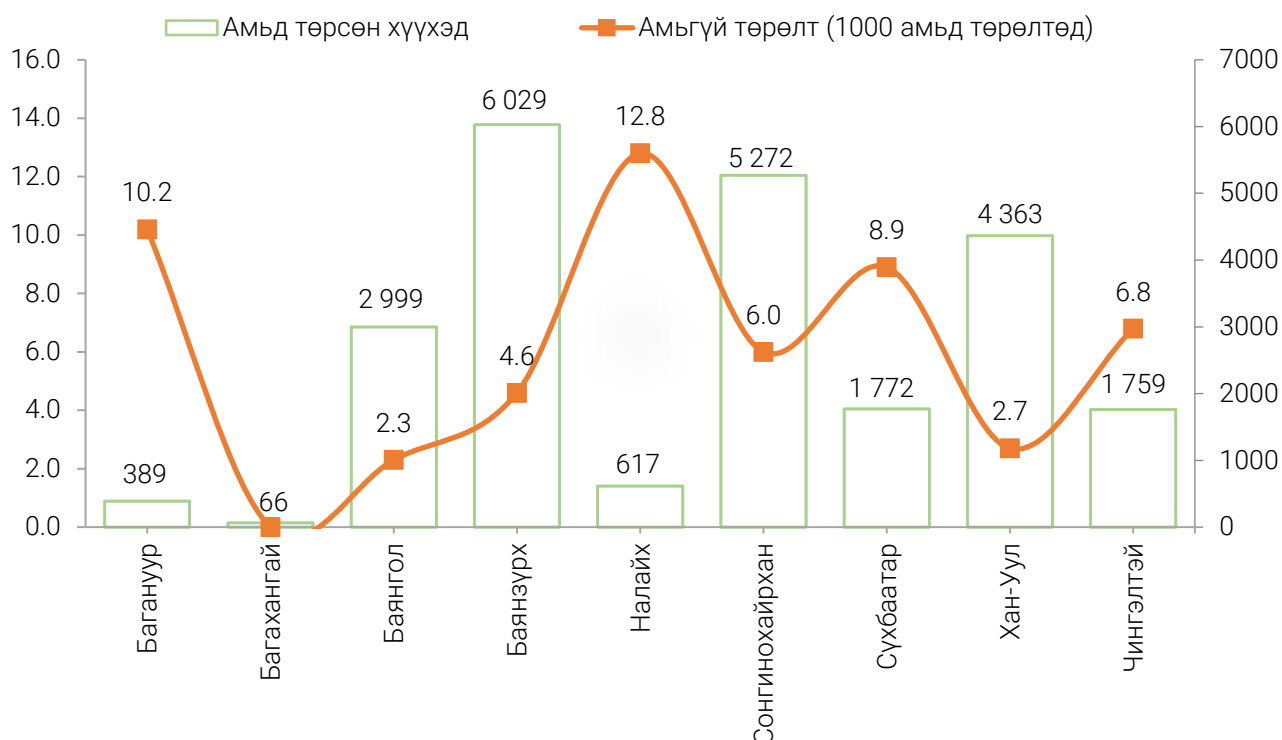
2024 I-XI 14.7

2024 оны эхний 11 сарын байдлаар нийслэлийн хэмжээнд 28 544 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2 793 (8.9%) төрөлтөөр буурчээ. Нийт төрөлтийн 14 453 (50.6%) нь НЭМГ-ын харьяа эмнэлэгт, 14 091 (49.4%) нь нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй ЭМЯ-ны харьяа улс болон хувийн хэвшлийн эмнэлэгт амаржсан байна. Гэрийн төрөлтийн 80 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 27 тохиолдлоор буурч, нийт төрөлтөд эзлэх хувь 0.3 байна. Гэрийн төрөлт Сонгинохайрхан, Чингэлтэй дүүрэгт хотын дундаж үзүүлэлтээс өндөр, Сүхбаатар, Багануур дүүрэгт хотын дундажтай ижил гэрийн төрөлт бүртгэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 3. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 11 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	2024/2023
Амаржсан эхийн тоо	31 721	31 337	28 544	-8.9
Гэрийн төрөлт	106	107	80	-25.2
Хяналтгүй төрөлт	112	193	186	-3.6
Амьд төрсөн хүүхэд	32 010	31 564	28 820	-8.7
Эхийн эндэгдэл	9	12	6	-50
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	396	428	348	-1
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	12.4	13.6	12.1	-

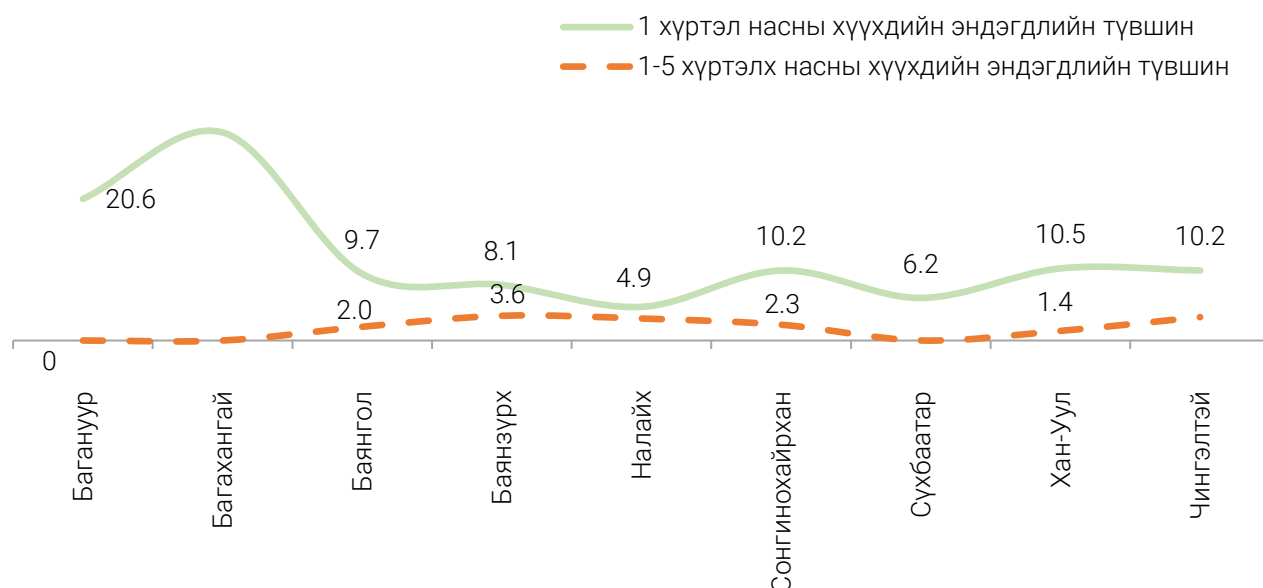
ЗУРАГ 1. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, дүүргээр



2024 оны эхний 11 сарын байдлаар нийслэлийн хэмжээнд 28 820 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 2744 (8.7%) хүүхдээр буурсан байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 14 852 (51.5%) нь хүү, 13 968 (48.5%) нь охин байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдийн 431 нь хоёр ихэр, 5 нь гурван ихэр хүүхэд байна.

Амьгүй төрөлтийн 164 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 29 тохиолдлоор буурчээ. Амьгүй төрөлт Сонгинохайрхан, Сүхбаатар, Чингэлтэй, Налайх, Багануур дүүрэгт хотын дунджаас өндөр байна.

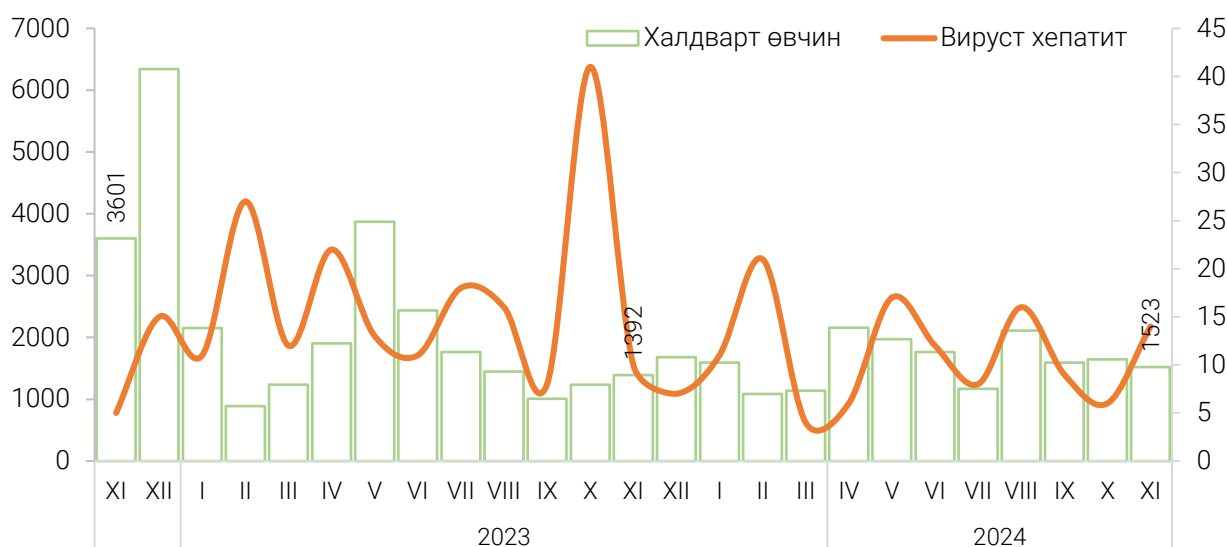
ЗУРАГ 2. ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН (1000 амьд төрөлтөд ногдох),



2024 оны эхний эхний 11 сарын байдлаар бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлээс Сонгинохайрхан дүүрэгт 54 (15.5%) нь, Баянзүрх дүүрэгт 49 (14.0%) нь, Хан-Уул дүүрэгт 46 (13.2%) нь, Баянгол дүүрэгт 29 (8.3%) нь, Чингэлтэй дүүрэгт 18 (5.2%) нь, Сүхбаатар дүүрэгт 11 (3.2%) нь, Багануур дүүрэгт 8 (2.3%) нь, Налайх дүүрэгт 3 (0.9%) нь, Багахангай дүүрэгт 2 (0.6%). бусад аймгийн харьяат 128 (36.8%) бүртгэгдсэн байна.

Нийслэлд 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар 17 795 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 1 542 (8.0%) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 13.4 продицимилээр тус тус буурсан байна.

ЗУРАГ 3. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, сараар



Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг халдварт өвчний төрлөөр нь авч үзвэл амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 7 990 (45.0%), гэдэсний халдварт өвчин 3 117 (17.5%), бэлгийн замаар

дамжих халдварт өвчин 5 743 (32.3%), зоонозын халдварт өвчин 39 (0.2%), бусад халдварт өвчин 906 (5.1%) байна.

ХҮСНЭГТ 4. НИЙСЛЭЛД ГАРСАН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 11 сарын байдлаар

Төрөл	Хэмжих нэгж	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	Өсөлт, бууралт 2024/2023	
					тоо/нэгж	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо 10000 хүнд	182 966 1 204.4	19 337 123.3	17 795 109.9	-1 542 -13.4	-8.0
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо	112	189	124	-65	-34.4
	10000 хүнд	0.7	1.2	0.8	-0.4	
Цусан суулга	бодит тоо	1 260	1 646	2 211	565	34.3
	10000 хүнд	8.3	10.5	13.7	3.2	
Салхин цэцэг	бодит тоо	1 301	5 440	4 723	717	-13.2
	10000 хүнд	8.6	34.7	29.2	-5.5	
Гахай хавдар	бодит тоо	8	76	216	140	2.8**
	10000 хүнд	0.05	0.5	1.3	0.8	
Сальмонеллөз	бодит тоо	155	193	408	215	2.1**
	10000 хүнд	1	1.2	2.5	1.3	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	93	841	421	-420	-49.9
	10000 хүнд	0.6	5.4	2.6	-2.8	
Хоолны хордлого	бодит тоо	13	111	459	348	4.1**
	10000 хүнд	0.1	0.7	0.7	-	
Ёлом	бодит тоо	30	67	138	71	2.1**
	10000 хүнд	0.2	0.4	0.9	0.5	
Бруцеллөз	бодит тоо	5	7	5	-2	-28.6
	10000 хүнд	0	0	0.03	-0.03	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	932	2483	1 458	-1025	-41.2
	10000 хүнд	6.13	15.8	9.01	-6.7	
Тэмбүү	бодит тоо	2 199	2 429	3 285	856	35.2
	10000 хүнд	14.5	15.5	20.3	4.8	
Гонококкт халдвар	бодит тоо	1 220	1 372	1 478	106	7.7
	10000 хүнд	8	8.8	9.1	0.3	
Трихомониаз	бодит тоо	1080	984	961	-23	-2.3
	10000 хүнд	7.1	6.3	5.9	-0.4	
Сүрьеэ	бодит тоо	1 273	1185	1169	-16	-1.4
	10000 хүнд	8.4	7.6	7.2	-0.4	
ДОХ	бодит тоо	12	20	19	-1	-5.0
	10000 хүнд	0.08	0.13	0.12	-0.01	

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.



ЦАГ УУР, АЮУЛТ ҮЗЭГ ДЭЛ, ОСОЛ (2024 оны 11 дүгээр сард)



Агаарын температур °C (Үнэмлэхгүй их/ бага)



9.7° C

Хамгийн дулаан хэм



-21.6° C

Хамгийн хүйтэн хэм

Гал түймрийн тоо



2024 I-XI 1645

0.9% ↑

2023 I-XI 1469

Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осол



1

Үйлдвэрийн осол



35

Усны осол



219

Бусад

Байгаль орчны зөрчил



-

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2024 оны 11 дүгээр сард дунджаар -5.4 °C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 2.1 °C-аар, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 0.2 °C-аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 9.7°C, хамгийн хүйтэн хэм -21.6°C, хур тунадасны нийлбэр 5.7 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 14 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 5. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, мг/м³, XI сард¹

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	338	0.120	104	0.054
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	402	0.141	120	0.041
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	394	0.223	165	0.115
	PM _{2.5}	0.050	419	0.099	135	0.045
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл	CO	10.000	1046	5.270	0	1.515
Озон	O ₃	0.100	700	0.022	0	0.022

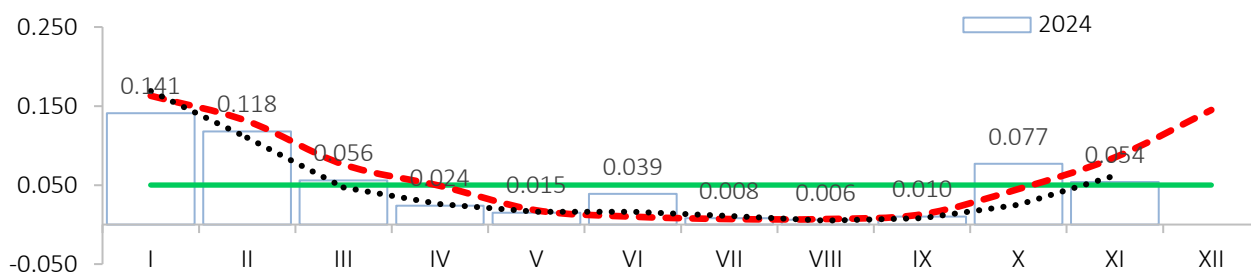
Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2024 оны 11 дүгээр сард Улаанбаатар хотын агаар дахь байхад хүхэрлэг хийн дундаж агууламж 0.054 мг/м3 (1.2%)-иар, азотын давхар ислийн дундаж агууламж 0.041 мг/м3 (1.2%)-иар, РМ 2.5 тоосонцрын дундаж агууламж 0.045 мг/м3 (1.3%)-иар тус тус бага байхад, нүүрстөрөгчийн дутуу ислийн дундаж агууламж 1.515 (1.1%)-иар бага байна.

ХҮСНЭГТ 6. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2024 оны XI сард

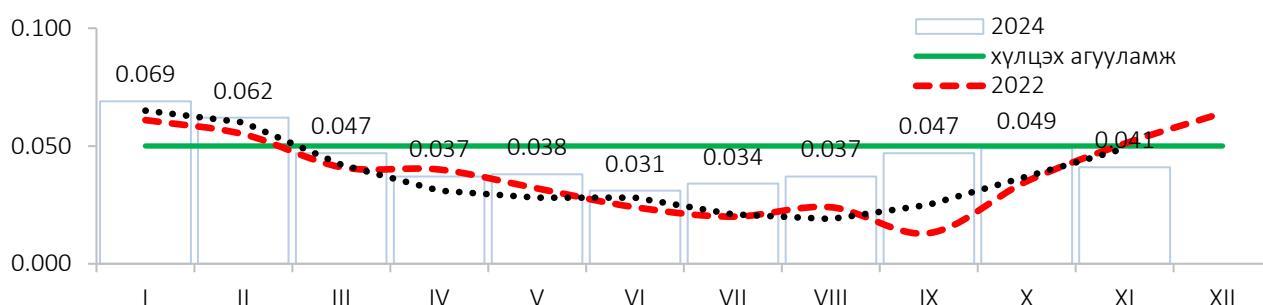
Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоосонцор (PM ₁₀)	Тоосонцор (PM _{2.5})
Нийт	104	120	0	165	135
Мишээл экспо	1	3	-	6	1
Баруун 4 зам	7	21	-	13	12
Тахилт	25	13	-	22	13
13-р хороолол	7	-	-	4	-
Зуун айл	3	7	-	22	5
Цахилгаан станц	1	11	-	25	9
Ургах наран хороолол	4	2	-	9	1
Таван буудал	17	3	-	18	28
Богд хааны ордон музей	-	3	-	5	-
Нисэх	-	11	-	7	3
Толгойт	28	23	-	21	25
Зурагт	-	12	-	13	21
Амгалан	-	11	-	-	-
Баянхошуу	11	-	-	-	17

¹ 8 цагийн дундаж
Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

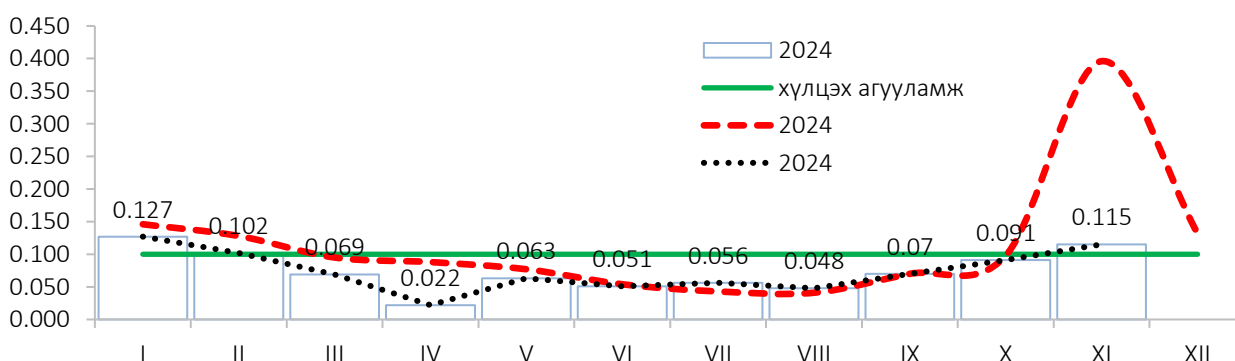
ЗУРАГ 4. УЛААНБААТАР² ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 8 станцын дундаж, мг/м³



ЗУРАГ 5. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 11 станцын дундаж, мг/м³



ЗУРАГ 6. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 13 станцын дундаж, мг/м³



Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-07 ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Сонгино доод харуул цэгийн Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 1 дахин, Амоны азот хэвийн, Нитритийн нэгдэл 43 дахин, Эрдэс фосфор 6.7 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 7. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА, мг/м³, XI сард

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	12.40	2.1 дахин	6.44	1 дахин
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤ 3	2.4	Хэвийн	26.4	8.8 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤ 0.02	0.004	Хэвийн	8.61	43 дахин
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.02	Хэвийн	0.45	хэвийн
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.005	Хэвийн	0.673	6.7 дахин

² Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

ХҮСНЭГТ 8. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м³, XI сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	Тахилт	13-р хороо- лол	Зуун айл	Цахил- гаан станц	Ургах наран хороо- лол	Хай- лааст	Таван буудал	Богд хааны ордон музей	Нисэх	Зурагт	Амга- лан	Баян- хошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.025	0.035	0.133	0.034	0.029	0.021	0.035	0.044	0.064	0.015	-	0.142	-	-
	Хамгийн их	0.062	0.082	0.242	0.066	0.067	0.052	0.079	0.092	0.175	0.04	-	0.358	-	-
	XXX*-с давсан	3	23	86	23	10	3	16	50	57	-	-	93	-	-
	хувь														
Азотын давхар исэл NO ₂	Хэмжилтийн тоо	30	30	29	30	30	30	25	28	30	30	-	30	-	-
	Дундаж	0.028	0.055	0.048	0.031	0.039	0.043	0.031	0.033	0.028	0.035	0.043	0.066	0.041	0.048
	Хамгийн их	0.106	0.76	0.081	0.050	0.102	0.067	0.057	0.046	0.065	0.054	0.076	0.101	0.071	0.09
	XXX*-с давсан	10	70	45	0	23	37	12	-	10	10	39	77	40	37
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	хувь														
	Хэмжилтийн тоо	30	30	29	30	30	30	16	30	29	30	28	30	30	30
	Дундаж	0.08	1.448	2.393	1.408	1.421	0.959	1.063	1.98	-	0.433	1.27	3.220	2.504	-
	Хамгийн их	3.048	3.568	9.251	4.038	4.073	4.68	6.954	4.443	-	1.418	5.293	9.228	7.255	-
Тоос PM ₁₀	XXX*-с давсан	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	хувь														
	Хэмжилтийн тоо	90	90	84	90	90	90	76	90	-	90	90	76	90	-
	Дундаж	0.080	0.1	0.181	0.078	0.130	0.275	0.097	0.149	0.116	0.069	0.075	0.138	0.096	0.028
Тоос PM _{2.5}	Хамгийн их	0.177	0.210	0.378	0.149	0.229	0.566	0.183	0.263	0.187	0.138	0.129	0.263	0.189	0.063
	XXX*-с давсан	20	43	76	17	73	83	33	70	60	17	23	70	43	-
	хувь														
	Хэмжилтийн тоо	30	30	29	23	30	30	27	30	30	30	30	30	30	15
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	0.025	0.042	0.056	0.026	0.038	0.048	0.027	0.049	0.088	0.013	0.034	0.082	0.062	0.017
	Хамгийн их	0.078	0.106	0.174	0.049	0.075	0.117	0.061	0.112	0.142	0.038	0.066	0.159	0.132	0.049
	XXX*-с давсан	3	40	46	-	20	30	5	50	93	-	10	83	70	-
	хувь														
Озон O ₃ **	Хэмжилтийн тоо	30	30	28	30	25	30	22	30	30	30	30	30	30	14
	Дундаж	0.027	-	-	0.008	0.009	-	0.011	-	-	-	0.030	0.036	0.032	0.024
	Хамгийн их	0.064	-	-	0.026	0.021	-	0.04	-	-	-	0.082	0.081	0.082	0.056
	XXX*-с давсан	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Озон O ₃ **	хувь														
	Хэмжилтийн тоо	90	-	-	90	71	-	90	-	-	-	90	89	90	90

*Хүлцэх хэм хэмжээ

** CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 558 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 55.7 хувийг ан амьтны зөрчил, 19.7 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, 10.0 хувийг ойн зөрчил, 8.2 хувийг усны зөрчил, 2.7 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал уул уурхай зөрчил, 1.8 хувийг бусад зөрчил, 0.7 хувийг ургамал, хөрсний бохирдлын зөрчил тус тус эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 757.1 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 9. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ, төрлөөр, 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар

Илрүүлсэн зөрчил, Төрлөөр	2023 I-XI			2024 I-XI		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлс эн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	1 331	1085	666.5	709	558	757.1
Ой	250	210	23.1	58	56	19.8
Ан, амьтан	360	350	170.9	322	311	88.6
Газрын	-	-	-	-	-	-
Ус	82	82	46.1	51	46	55.6
Ургамал, хөрсний бохирдол	30	20	2.1	6	4	0.6
Агаар, химийн хорт бодис	25	-	-	8	6	9.9
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	207	207	401.4	52	15	6.2
Геодези зураг зүй, кадастр	-	-	-	-	-	-
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	240	190	12.6	196	110	65.4
Бусад	137	26	10.3	16	10	4.7

Эх үүсвэр: Нийслэлийн байгаль орчны газрын хяналтын хэлтэс

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2024 оны 11 сарын байдлаар 479 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 32 (6.7)-хувиар өссөн байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой бусад төрлийн 219 осол, усны осол 35, үйлдвэрийн осол 1, тэсэрч дэлбэрэх бодисын осол 2 бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 65 хүн амь насаа алдаж, 656 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 22.8 сая төгрөг зарцуулжээ.

ХҮСНЭГТ 10. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эхний 11 сарын байдлаар

Дүүрэг	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	2024/2023 Хувь
Нийслэлийн дүн	2 457	1 611	1 408	1 639	1 469	1 645	14.8
Багануур	37	26	23	24	24	33	137.5
Багахангай	5	4	8	4	5	8	160.0
Баянгол	322	204	177	173	160	164	102.5
Баянзүрх	587	368	330	401	345	420	121.7
Налайх	46	48	42	46	58	63	108.6
Сонгинохайрхан	623	403	336	429	362	366	101.1
Сүхбаатар	323	206	197	216	211	229	108.5
Хан-Уул	241	172	149	183	153	203	132.7
Чингэлтэй	273	180	146	163	151	159	105.3

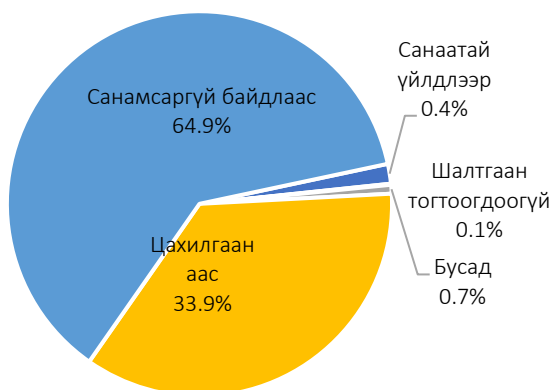
Нийслэл хотод 2024 оны 11 сарын байдлаар жилд ахуйн 1 645 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 176(10.7 %) өссөн. Гал түймрийн улмаас 31 хүн амь насаа алдаж, 38 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна. Худал дуудлагын тоо 25 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 10 (40.0%)- хувиар өссөн байна.

Гал түймрийн аюулаас 3358 хүн, 551 байшин барилга, 277.1 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 557, санамсаргүй байдлаас 1 067, санаатай үйлдлээр 7, шалтгаан тогтоогдоогүй 2, бусад шалтгаант 12 гал түймэр гарчээ.

ЗУРАГ 7. ГАЛ ТҮЙМЭР, байршлаар



ЗУРАГ 8. ГАЛ ТҮЙМЭР, шалтгаанаар



Гал түймэрт 897 гэр, орон сууц, 108 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 117 машин техник, 194 малын хашаа саравч, бусад 329 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1 204, төрийн өмчийн 311, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 129 объект өртөж, нийт 10.6 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2024 оны 11 дугаар сард 295 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 590

барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 5 702 объект, 861 айл өрхөд үзлэг шалгалт хийж, 20 885 галын зөрчил илрүүлж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 1 697 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 3 121 мэдэгдэл хүргүүлж, 277.2 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.



ГЭМТ ХЭРЭГ (2024 оны эхний 11 сард)

ᠭᠡᠮᠡᠲᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭ



Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг (дүүргээр)

2023-I-XI	2024-I-XI	Өөрчлөлт
23405	28067	↑ 16.6



↑ ↓ Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, хувиар

Гэмт хэргийн үлмаас



Хохирсон хүн

27 151



Гэмтсэн хүн

5 459



Нас барсан хүн

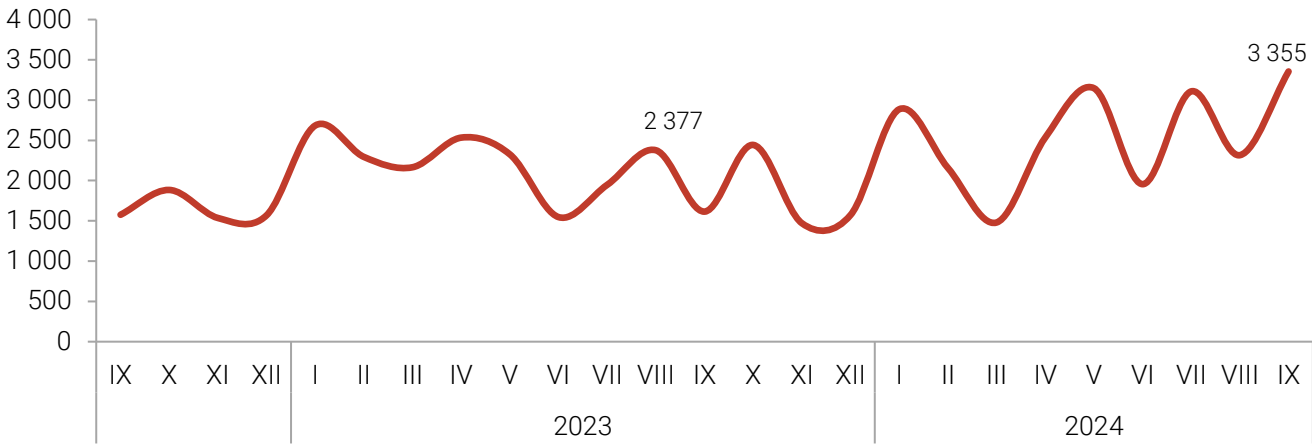
396

ГЭМТ ХЭРЭГ

2024 оны эхний 11 сард 28067 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4662 (16.6%) хэргээр өсөж, гэмт хэргийн илрүүлэлт 46.7 хувьтай байгаа нь 10.1 пунктээр буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас 5459 хүн гэмтэж осолдон, 396 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 475.9 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулснаас 214.7 тэрбум (45.1%) төгрөгийг нөхөн төлүүлжээ.

ЗУРАГ 9. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, эхний 11 сарын байдлаар



Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 42.9 хувийг залилан, 16.6 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 19.6 хувийг хулгайн, 1.7 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 4.1 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 0.8 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 1.4 хувийг дээрмийн, 1.1 хувийг хүчин, 0.3 хувийг хүн амь, 11.5 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 11. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, эхний 11 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2024/2023	
	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	22 471	23 405	28 067	4 662	16.6
Хүний амь	97	115	97	-18	-15.7
Хүчин	275	245	303	58	23.7
Дээрэм	375	296	405	109	36.8
Хулгай	3 992	3 512	5 513	2 001	57.0
Залилан	9 237	10 705	12 027	1 322	12.3
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	5 326	4 765	4 655	-110	-2.3
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	580	554	1 151	597	107.8
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	139	149	218	69	46.3
Ашиглах	383	405	481	76	18.8
Бусад	2 067	2 659	3 217	558	21.0

2024 оны эхний 11 сард 2 452 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2 607 (106.5%) хүнээр буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, эхний 11 сарын байдлаар

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2024/2023	
	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	22 471	23 405	28 067	4 662	16.6
Багануур	195	187	279	92	49.2
Багахангай	22	22	21	-1	-4.5
Баянгол	4 184	3 996	4 574	578	14.5
Баянзүрх	5 947	5 612	7 989	2 377	42.4
Налайх	313	311	309	-2	-0.6
Сонгинохайрхан	3 148	3 136	3 079	-57	-1.8
Сүхбаатар	3 572	3 892	4 343	451	11.6
Хан-Уул	2 730	3 667	4 391	724	19.7
Чингэлтэй	2 630	2 582	3 082	500	19.4

2024 оны эхний 11 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 25777 (91.8%) нь хөнгөн хэрэг, 2290 (8.2%) нь хүнд хэрэг байна.³

ХҮСНЭГТ 13. ГЭМТ ХЭРЭГ БҮРТГЭГДЭХ ҮЕД СЭЖИГТНЭЭР ТООЦВОЛ ЗОХИХ ЭТГЭЭД НЬ ТОГТООГДООГҮЙ ХЭРГИЙН ТОО, 2024 оны эхний 11 сард

Дүүрэг	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг	
Нийслэлийн дүн	26 904	12 552	46.7
Багануур	249	152	61.0
Багахангай	4	3	75.0
Баянгол	4 396	1 868	42.5
Баянзүрх	7 769	3 635	46.8
Налайх	295	204	69.2
Сонгинохайрхан	2 945	1 659	56.3
Сүхбаатар	4 120	1 858	45.1
Хан-Уул	4 186	1 585	37.9
Чингэлтэй	2 940	1 588	54.0

³ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

ЗУРАГ 10. ГЭМТ ХЭРГИЙН ИЛРҮҮЛЭЛТ, 2024 оны эхний 11 сард



Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар 12 552 болж, өмнөх оны мөн үеэс 19 (1.0%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 2349 (8.4%) нь согтуугаар, 1358 (4.8%) нь бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг байна. Сэжигтэн, яллагдагчийн 1080 (3.8%) нь хүүхэд, 4092 (14.6%) нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 14. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, эхний 11 сарын байдлаар

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI
Нийслэлийн дүн	3 992	3 512	5 513	3 444	3 082	3 569
Багануур	38	31	46	30	29	36
Багахангай	5	2	4	5	2	4
Баянгол	714	512	823	580	442	523
Баянзүрх	909	767	1 742	774	659	1 138
Налайх	58	35	44	52	34	31
Сонгинохайрхан	711	623	586	631	569	358
Сүхбаатар	643	686	857	568	591	514
Хан-Уул	554	422	873	491	390	633
Чингэлтэй	360	434	538	313	366	332

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

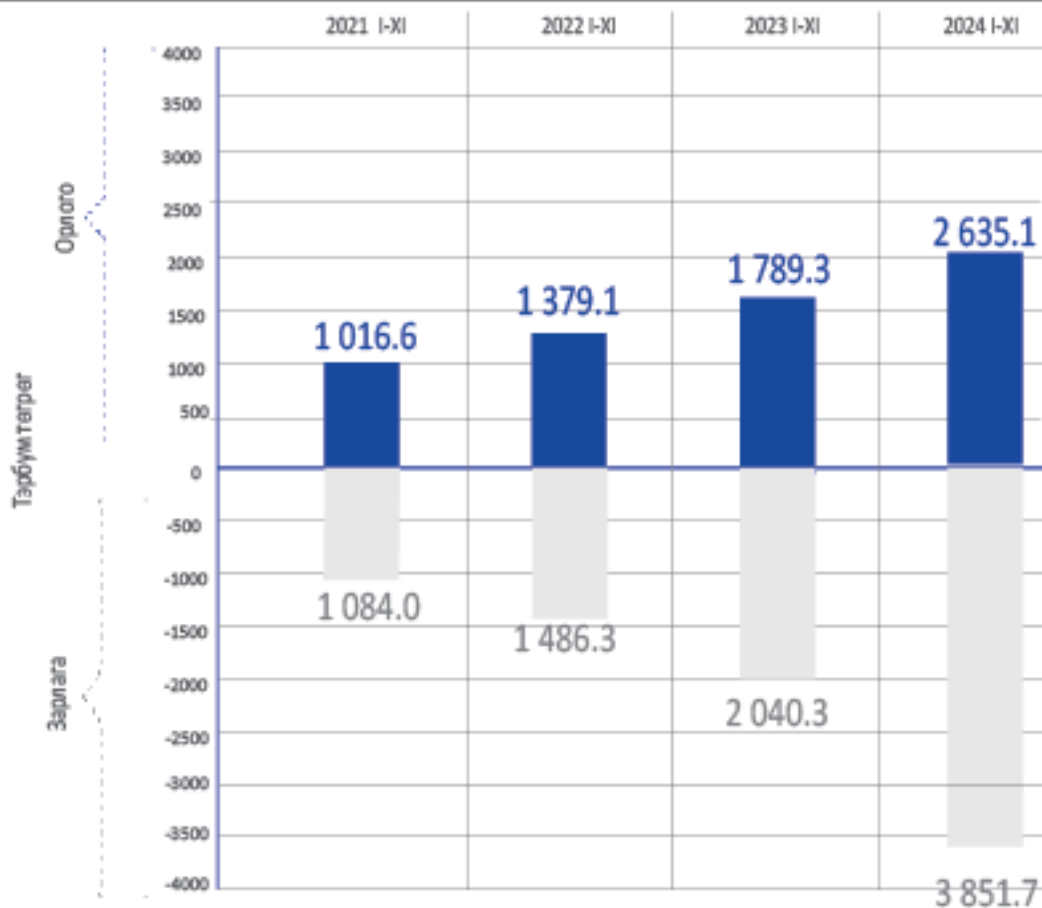
Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.



ТӨСӨВ (2024 оны эхний 11 сар)

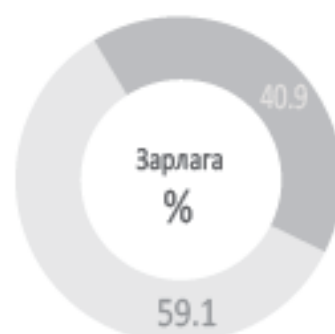
ᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠤᠰ



Төсвийн орлого, зарлагын бүтэц



Татварын орлого
Татварын бус орлого



Урсгал зардал
Хөрөнгийн зардал

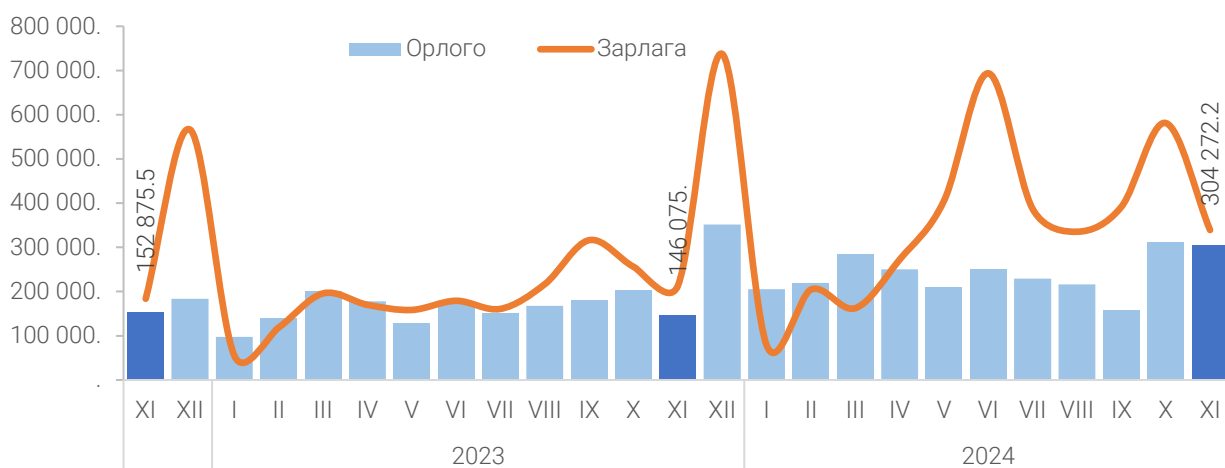
НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2024 оны эхний 11 сар 2635.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 167.9 (6.0%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 2456.1 (93.2%) тэрбум төгрөгийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 179.0 (6.8%) тэрбум төгрөгийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна.

2024 оны эхний 11 сард нийслэлийн татварын орлого 2456.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 125.4 (4.9%) тэрбум төгрөгөөр, татварын бус орлого 179.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 42.5 (19.2%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрдсэн байна.

Орлогын албан татвар 7.3 (0,4%) тэрбум төгрөгөөр илүү, хөрөнгийн албан татвар 2.5 (1.8%) тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, төлбөр, хураамж 130.2 (36.4%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрджээ.

ЗУРАГ 11. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг, сараар



ХҮСНЭГТ 15. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, 2024 оны I-XI сард

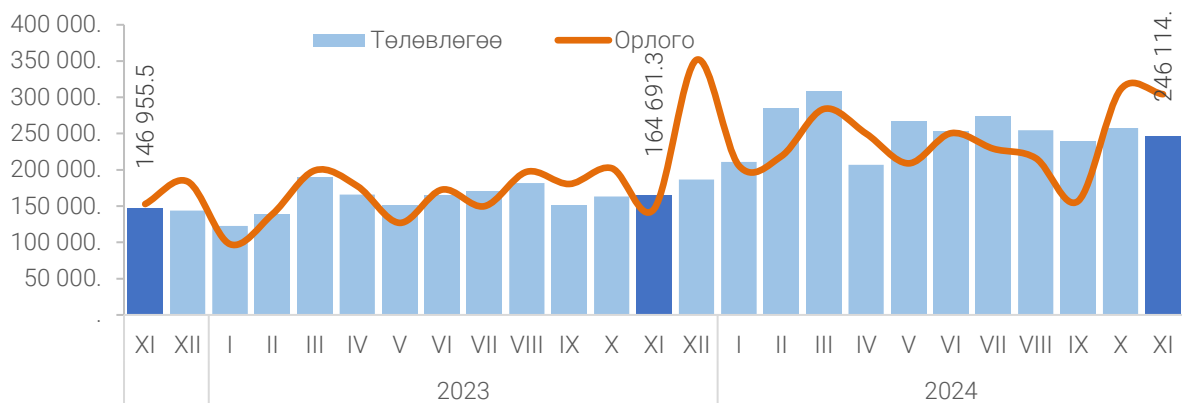
Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийслэлийн дүн	2 803 121.1	2 635 135.7	94.0	2 581 523.3	2 456 106.0	95.1	221 597.7	179 029.6	80.8
Багануур	18 434.2	19 401.8	105.2	15 661.2	16 230.6	103.6	2 772.9	3 171.1	114.4
Багахангай	1 617.2	2 384.0	147.4	1 323.3	1 851.0	139.9	293.9	533.0	181.4
Баянгол	230 494.1	235 657.4	102.2	226 150.6	229 968.7	101.7	4 343.5	5 688.7	131.0
Баянзүрх	304 583.3	261 646.4	85.9	302 192.5	257 107.3	85.1	2 390.8	4 539.1	189.9
Налайх	18 428.5	19 775.3	107.3	16 686.4	17 945.7	107.5	1 742.1	1 829.7	105.0
Сонгинохайрхан	142 605.1	129 763.6	91.0	140 045.8	126 475.3	90.3	2 559.3	3 288.3	128.5
Сүхбаатар	499 701.3	471 016.8	94.3	496 880.8	464 838.9	93.6	2 820.5	6 177.9	219.0
Хан-Уул	440 211.9	398 326.8	90.5	436 735.2	757 046.2	173.3	3 476.7	6 526.1	187.7
Чингэлтэй	211 579.0	200 458.6	94.7	206 105.1	391 800.6	190.1	5 473.9	7 616.9	139.1
Хотын шууд	935 466.5	896 705.0	95.9	739 742.4	192 841.7	26.1	195 724.1	139 658.8	71.4

Хотын шууд татварт цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогыг төвлөрүүлдэг байсан бол 2023 оноос эхлэн дүүрэг бүрт орлогыг бүрдүүлдэг болсон.

ХҮСНЭГТ 16. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, 2024 оны I-XI сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийт орлого	2 803 121.1	2 635 135.7	94.0
Татварын орлого	2 581 523.3	2 456 106.0	95.1
Орлогын албан татвар	2 085 004.5	2 092 350.0	100.4
Хувь хүний орлогын албан татвар	1 562 504.5	1 484 608.1	95.0
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	1 145 652.2	1 040 672.9	90.8
Үйл ажиллагааны орлогын	43 047.2	50 572.3	117.5
Хөрөнгийн орлого	124 666.4	117 422.3	94.2
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	92 091.2	94 665.9	102.8
Шууд бус орлого	157 047.5	181 274.6	115.4
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	- 47 500.0	- 47 142.5	99.2
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	570 000.0	654 884.3	114.9
Хөрөнгийн албан татвар	138 838.5	136 329.4	98.2
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	94 147.6	89 485.0	95.0
Бууны албан татвар	421.6	334.7	79.4
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	44 088.4	46 391.4	105.2
Малд ногдуулах албан татвар	180.9	118.3	65.4
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	357 680.4	227 426.7	63.6
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	99 783.3	66 410.1	66.6
Газрын төлбөр	224 532.4	130 762.7	58.2
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	4 164.7	3 728.9	89.5
Бусад татвар	29 200.0	26 525.0	90.8
Татварын бус орлого	221 597.8	179 029.7	80.8
Нийтлэг татварын бус орлого	219 597.8	178 938.9	81.5
Хувьцааны ногдол ашиг	1 230.3	2 898.0	235.6
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	117 665.8	97 897.9	83.2
Торгуулийн орлого	35 507.0	46 643.5	131.4
Түрээсийн орлого	2 755.0	2 091.4	75.9
Бусад орлого	34 008.7	27 185.7	79.9
Өмч хувьчлал	2 000.0	90.8	4.5

ЗУРАГ 12. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, сараар

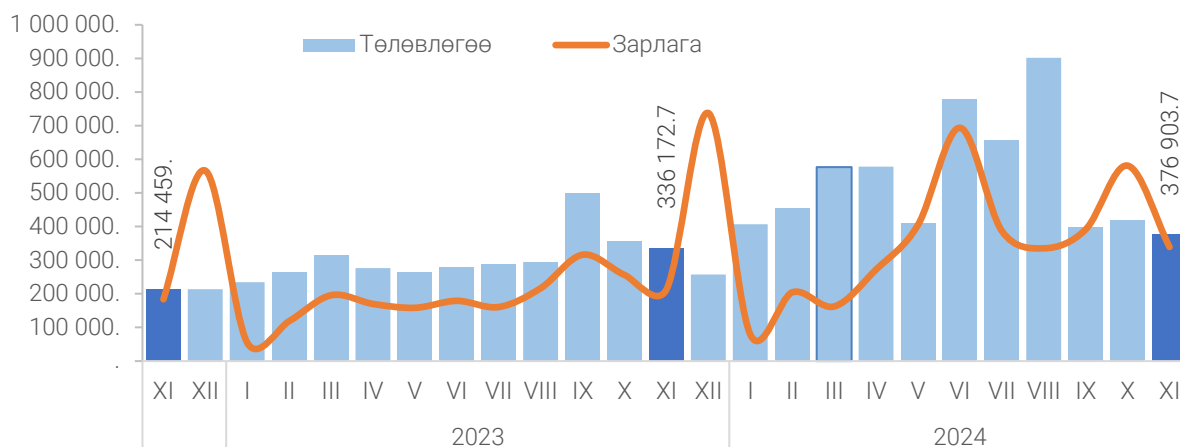


ХҮСНЭГТ 17. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг, 2024 оны I-XI сард

Дүүрэг	Зарлага			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Нийслэлийн дүн	5 951 681.6	3 851 769.4	2 099 912.2	35.3
Багануур	32 230.0	25 744.0	6 486.0	20.1
Багахангай	9 710.1	8 299.7	1 410.3	14.5
Баянгол	248 694.7	228 705.7	19 989.0	8.0
Баянзүрх	341 804.0	251 362.6	90 441.4	26.5
Налайх	27 976.2	24 180.7	3 795.5	13.6
Сонгинохайрхан	169 525.5	133 316.5	36 209.0	21.4
Сүхбаатар	575 627.8	458 707.9	116 919.7	20.3
Хан-Уул	488 570.5	427 113.1	61 457.4	12.6
Чингэлтэй	239 377.6	206 955.1	32 422.5	13.5
Хотын шууд	3 818 165.2	2 087 384.1	1 730 781.1	45.3

2024 оны эхний 11 сарийн байдлаар нийслэлийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 3851.7 (64.7%) тэрбум төгрөгийг санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл нийслэл, дүүргийн байгууллагууд батлагдсан төсвийнхөө 2099.9 (35.3%) тэрбум төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

ЗУРАГ 13. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг, сараар



Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

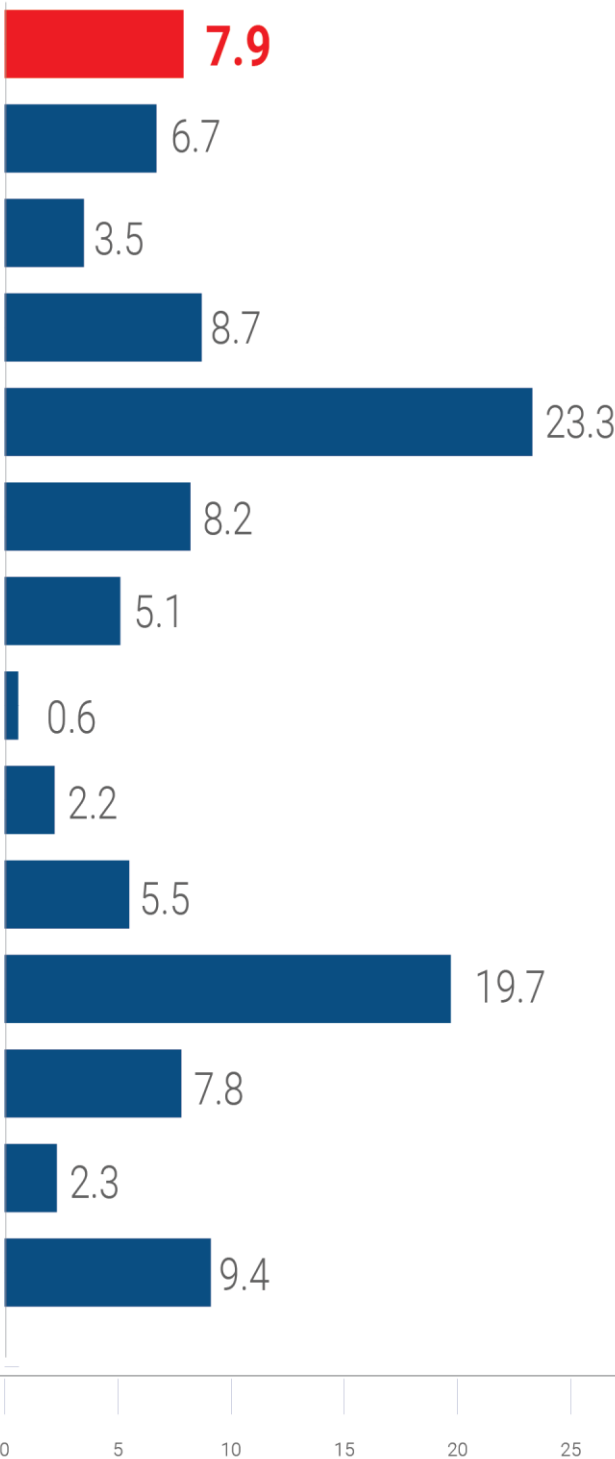
Урсгал зардал: Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.



ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (2024 оны 11 дүгээр сард)

УНДААНЫ
ХУВЦАС
ОРОН СУУЦ
ТАМХИ
МАНСУУРУУЛАХ
БОДИС

Ерөнхий индекс

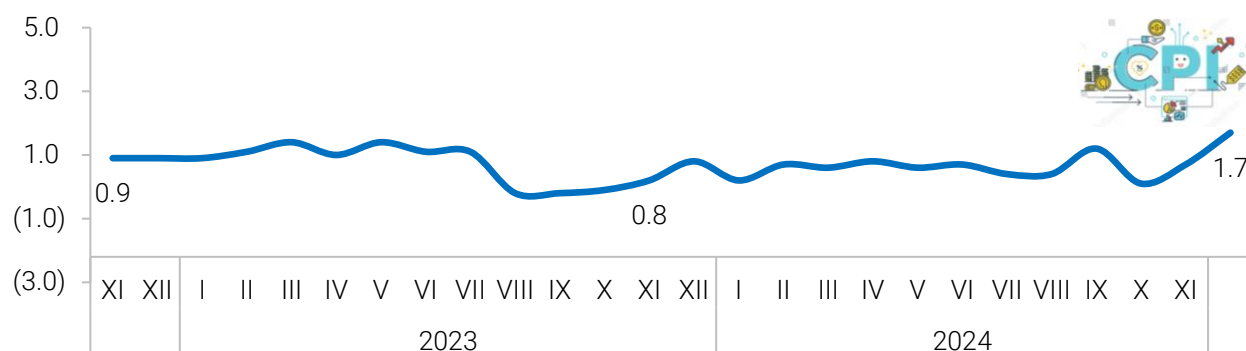


ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 7.9 хувиар өслөө.

2024 оны 11 дүгээр сарын хэрэглээний үнийн индекс 2023 оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 7.7 хувь өссөн ба өмнөх сартай харьцуулахад 1.7 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 14. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС



Хэрэглээний үнийн индекс 2024 оны 11 дүгээр сарыг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 7.7 хувиар өсөхөд Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 6.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис 3.2 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 8.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 23.0 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 8.1 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.1 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 5.5 хувь, боловсролын үйлчилгээний үнэ 19.7 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ 7.8 хувиар, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 8.6 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 18. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

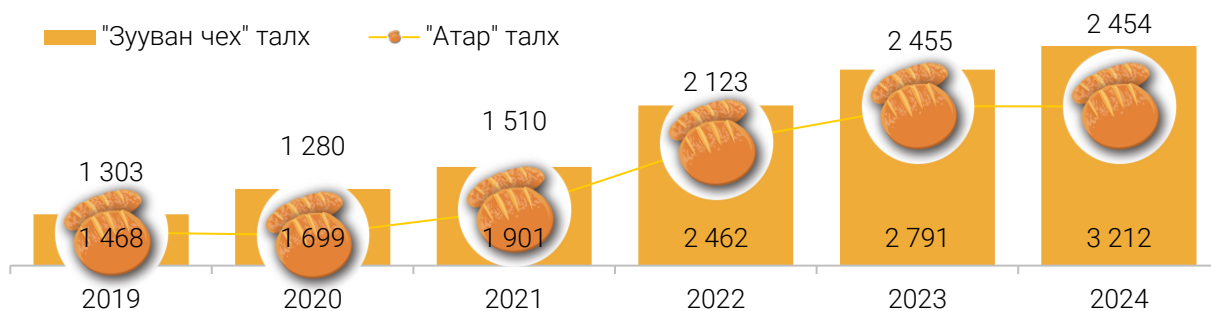
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2023-XI</u> 2022-XI	<u>2024-XI</u> 2023-XI	<u>2024-XI</u> 2023-XII	<u>2024-XI</u> 2024-X
Ерөнхий индекс	109.4	107.9	107.7	101.7
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	113.7	106.7	106.1	100.3
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	105.2	103.5	103.2	100.4
Хувцас, бөс бараа, гутал	108.3	108.7	108.5	100.4
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	107.0	123.3	123.0	113.8
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	106.5	108.2	108.1	100.0
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	107.2	105.1	105.1	100.3
Тээвэр	100.6	100.6	100.6	100.9
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	99.9	102.2	102.2	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	104.3	105.5	105.5	100.6
Боловсролын үйлчилгээ	121.2	119.7	119.7	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	117.8	107.8	107.8	100.3
Даатгал, Санхүүгийн үйлчилгээ	102.8	102.3	102.3	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	126.9	109.1	108.6	100.1

2024 оны 11 дүгээр сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 405 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад 32.1 хувь нь өсөж, 22.2 хувь нь буурч, 45.7 хувь нь тогтвортой байв.

ХҮСНЭГТ 19. УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН САРЫН ИНДЕКС, /эерэг, сөрөг/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт хувь	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	0.3	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд будааны үнэ 1.5 хувиар, хатаасан, утсан, махан бүтээгдэхүүний үнэ 5.5 хувиар, өтгөрүүлсэн сүүний үнэ 1.5 хувиар, ургамлын тосны үнэ 1.4 хувиар, алимны үнэ 1.6 хувиар, монгол юуцайны үнэ 3.4 хувиар, салатны навчны үнэ 7.1 хувиар, монгол өргөст хэмхний үнэ 7.1 хувиар, бусад хүнсний ногоо 4.5 хувиар, манжин 16.7 хувиар, элсэн чихэр үнэ 1.1 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Согууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	0.4	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд архи, экспортны үнэ 2.6 хувиар, шилтэй сэнгүр шар айрагны үнэ 0.8 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.4	Энэ бүлгийн өсөлтөд 50-52 размерийг савхин хүрэм 1.6 хувиар, 44-46 размерийн эмэгтэй хүний доторгүй куртканы үнэ 2.7 хувиар, полиамид триконы үнэ 5.7 хувиар, эрэгтэй хүний ноосон малгайны үнэ 4.8 хувиар. Өвлийн хагас түрийтэй эрэгтэй гутлын үнэ 1.7 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Орон сууц, ус цахилгаан хийн болон бусад түлш	13.8	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд өрхийн цахилгааны төлбөр, 1 квт /150 квт.ц хүртэлх хэрэглээг авах/ нөөтэй үнэ 58.4 хувиар, түлшний мод, шуудайтай 5.9 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Эм, тариа, зинэлгийн үйлчилгээ	0.3	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд праденк хүүхдийн лааны үнэ 1.7 хувиар, том хүний амны хаалт 1 ширхэгийн үнэ 2.9 хувиар, жирэмсний тестийн үнэ 2.4 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Тээвэр	0.9	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд суудлын жижиг тэрэг приус автомашины үнэ 1.5 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.6	Энэ бүлгийн өсөлтөнд спорт заалны 1 цагийн түрээсийн үнэ 12.8 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	0.3	Энэ бүлгийн өсөлтөнд гуанзны хоолны үнэ /цуйван/ 0.9 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Бусад бараа үйлчилгээ	0.1	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд биеийн шингэн тос baby oil үнэ 1.6 хувиар, эмэгтэй үс засуулах төлбөр 0.6 хувиар, нийтийн халуун усны төлбөр 1.5 хувиар, 585 сорьцтой монетон ээмэгний үнэ 5 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.

ЗУРАГ 15. НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн XI сард, төгрөг



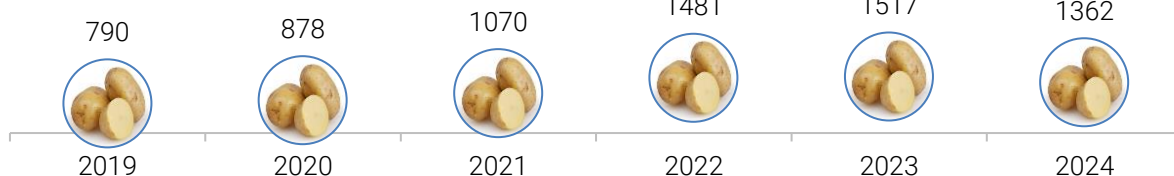
ЗУРАГ 16. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн XI сард, төгрөг



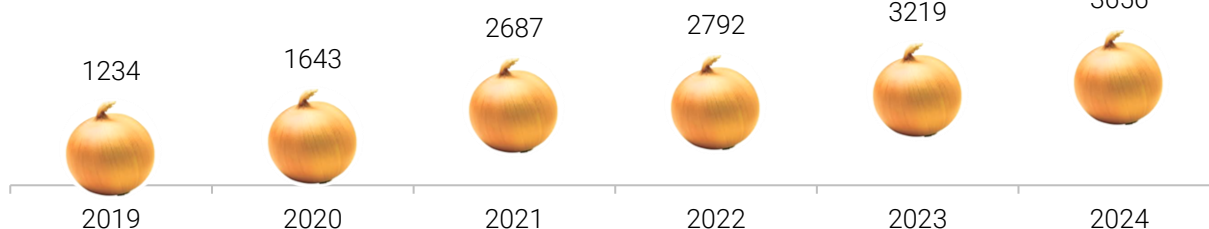
ЗУРАГ 17. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн XI сард, төгрөг



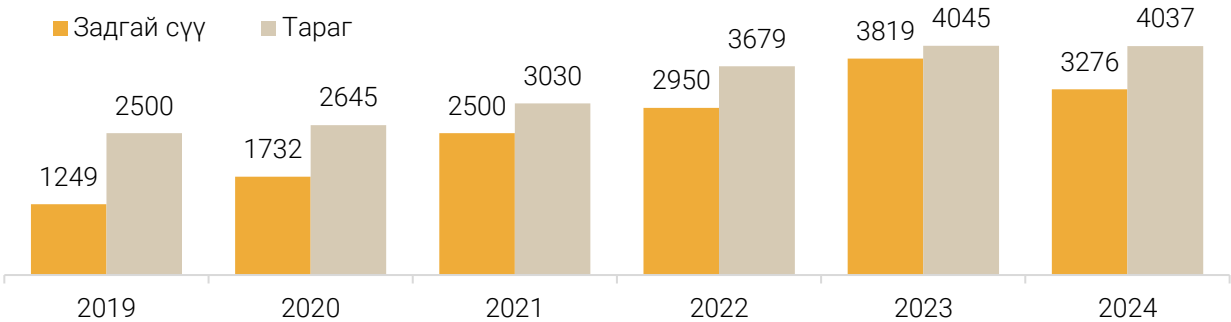
Төмс



Сонгино



ЗУРАГ 18. НЭГ ЛИТР СҮҮ, ТАРАГИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн XI сард, төгрөг



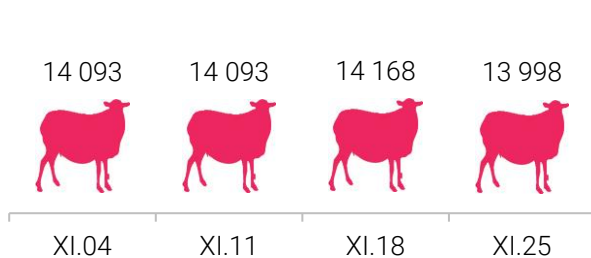
2024 оны 11 дүгээр сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй үхрийн ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 0.5 хувиар, хонины ястай махны үнэ 1.1 хувиар тус тус буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 20. НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

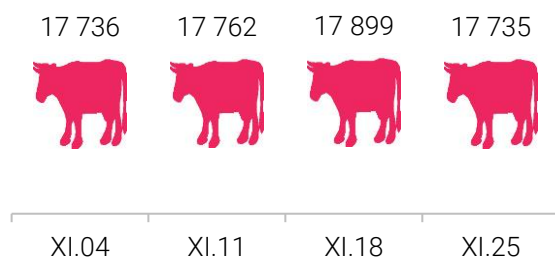
Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375	10 950	10 090	9 755
2020	10 535	11 415	11 665	11 735	11 940	12 640	12 760	11 760	11 235	10 855	11 075	11 210
2021	11 615	12 605	12 670	13 850	13 960	14 770	14 800	13 700	13 420	13 280	13 345	13 495
2022	14 060	14 235	14 260	14530	15 390	15 390	15120	14240	13730	13 590	13 275	13 395
2023	13 520	14 245	14 955	16 750	18 493	20 100	19 466	16 723	16 277	15 690	15 542	15 846
2024	16 437	17 150	17 624	18 209	18 418	18 159	18 475	17 735	18 138	17 865	17 783	

Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640	9 095	7 710	7 635
2020	8 705	9 600	9 765	9 835	10 125	10 385	10 650	9 870	9 170	8 715	8 635	8 580
2021	9 040	10 460	10 705	12 320	12 390	12 695	12 440	11 380	10 975	11 005	10 775	10805
2022	11 485	12 295	12 585	12 620	12 705	12 805	12360	11530	11025	10270	9 870	9 920
2023	10 440	11 350	12 680	14 065	15 396	16 598	15 766	13 387	12 703	12 010	11 834	12080
2024	12 926	13 776	13 917	14 632	16 290	16 322	15 339	14 746	14 510	14 245	14 088	

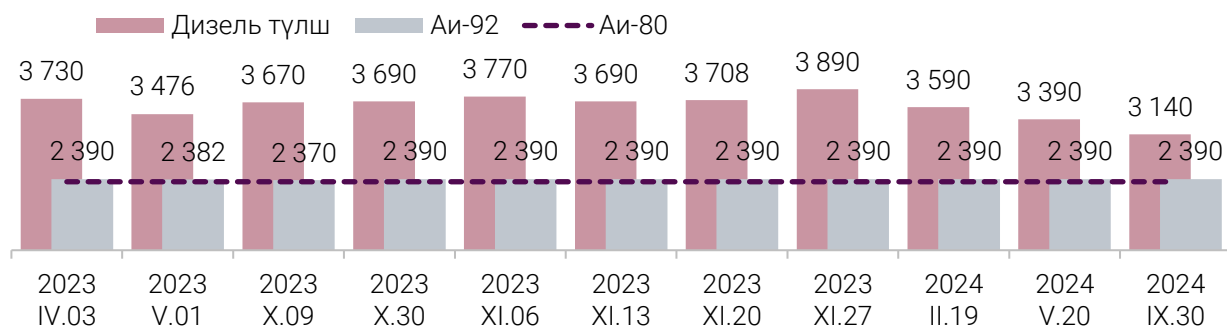
ЗУРАГ 19. НЭГ КГ ХОНИНЫ МАХНЫ
ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг



ЗУРАГ 20. НЭГ КГ ҮХРИЙН МАХНЫ
ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг



ЗУРАГ 21. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, өөрчлөлт орсон өдрөөр



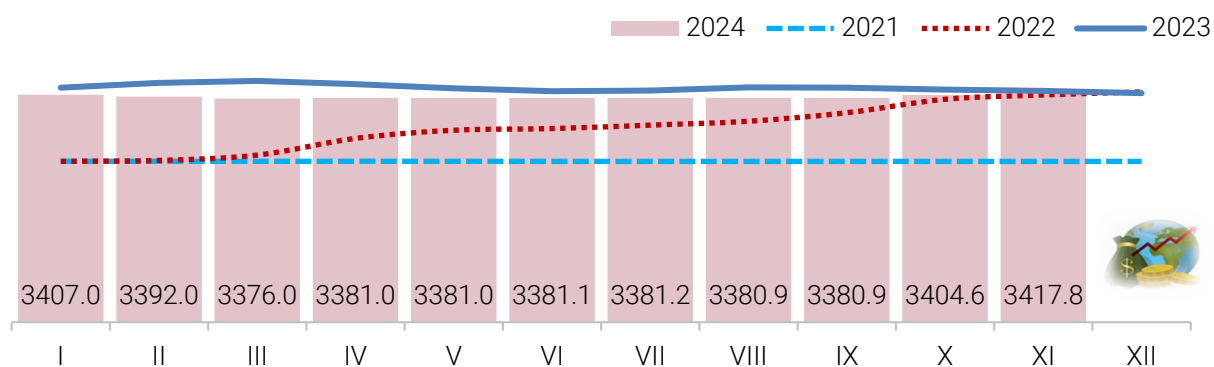
ХҮСНЭГТ 21. ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, төгрөг

Байршил	2022.XI.28			2023.XI.27			2024.XI.25		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг Хар мод	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг Хар мод	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Нарс мод	Хар мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	6 500	6 000	3 750	7 000	7 500	3 750	7 500	7 000	3 750
Сүхбаатар	7 000	6 000	3 750	7 000	7 500	3 750	7 500	7 000	3 750
Цайз зах	7 000	6 000	3 750	7 000	7 000	3 750	8 500	7 500	3 750
Хангай зах	6 500	6 000	3 750	7 000	7 000	3 750	7 000	7 000	3 750
Дундаж үнэ	6 750	6 000	3 750	7 000	7 250	3 750	7 625	7 125	3 750

ХҮСНЭГТ 22. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төгрөг

ШТС	2023.XI.27					2024.XI.25				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	-	2 390	3 890	-	-	-	2 390	3 140	-
Петровис	3 910	2 370	2 390	3 890	-	3 910	2 370	2 390	3 140	-
Магнай трейд	3 910	-	2 390	3 890	-	3 910	-	2 390	3 140	-
Сод монгол	3 910	2 315	2 390	3 890	-	3 910	2 315	2 390	3 140	-
Шунхлай	3 910	2 350	2 390	3 890	-	3 910	2 350	2 390	3 140	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 790	-	-	-	-	1 790
Дундаж үнэ	3 910	2 345	2 390	3 890	1 790	3 910	2 345	2 390	3 140	1 790

ЗУРАГ 22. АМ.ДОЛЛАРЫН ХАНШИЙН САРЫН ДУНДАЖ ХӨДӨЛГӨӨН, төгрөг⁴



⁴ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

ХҮСНЭГТ 23 . ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2024 оны VIII -XI сар

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2024 VIII.26	2024 IX.09	2024 IX.16	2024 IX.23	2024 IX.30	2024 X.07	2024 X.14	2024 X.21	2024 X.28	2024 XI.04	2024 XI.11	2024 XI.18	2024 XI.25	24.XI.25 24.X.18
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	3 007	3 115	3 115	3 115	3 115	3 115	3 115	3 147	3 147	3 147	3 147	3 131	3 131	100.0
		1-р зэрэг	кг	2 392	2 392	2 392	2 407	2 407	2 407	2 407	2 407	2 407	2 407	2 407	2 414	2 391	99.1
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100	4 222	4 222	100.0
		дээд	кг	3 138	3 138	3 138	3 138	3 138	3 138	3 138	3 170	3 170	3 170	3 170	3 186	3 186	100.0
		1-р зэрэг	кг	2 383	2 358	2 358	2 358	2 358	2 351	2 351	2 351	2 351	2 351	2 351	2 328	2 317	99.5
		2-р зэрэг	кг	1 495	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435	1 430	1 430	100.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	4 453	4 539	4 570	4 490	4 490	4 490	4 490	4 490	4 490	4 490	4 490	4 490	4 490	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	2 237	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 237	2 237	100.0
		Задгай	литр	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	4 067	4 089	4 074	4 037	4 037	4 037	4 037	4 037	4 037	4 037	4 037	4 037	4 037	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	2 428	2 435	2 435	2 467	2 467	2 467	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	100.0
		Зууван чех	ширхэг	3 229	3 229	3 229	3 229	3 229	3 229	3 212	3 212	3 212	3 212	3 212	3 212	3 212	100.0
		Хар талх	300 гр	2 399	2 374	2 374	2 374	2 374	2 374	2 362	2 379	2 394	2 394	2 394	2 394	2 394	100.0
6	Будаа	цагаан	кг	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	100.0
		шар	кг	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	8 960	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	9 343	100.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	6 495	6 451	6 451	6 451	6 451	6 601	6 601	6 226	6 377	6 332	6 332	6 215	6 332	101.9
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	3 903	3 903	3 903	3 888	3 888	3 888	3 888	3 896	3 896	3 896	3 896	3 896	3 896	100.0
10	Элсэн чихэр		кг	5 042	5 042	5 042	4 986	4 986	4 986	4 986	4 986	4 986	4 986	4 986	4 986	4 986	100.0
11	Хонины мах	ястай	кг	14 451	14 496	14 594	14 603	14 448	14 281	14 287	14 255	14 159	14 093	14 093	14 168	13 998	98.8
		цул	кг	15 192	15 293	15 293	15 262	15 114	15 025	15 043	14 966	15 058	14 974	14 974	14 955	14 710	98.4
12	Үхрийн мах	ястай	кг	17 721	18 188	18 241	18 188	18 141	18 039	17 984	17 727	17 711	17 736	17 762	17 899	17 735	99.1
		цул	кг	20 253	20 689	20 689	20 599	20 594	20 421	20 443	20 334	20 334	20 446	20 408	20 264	20 312	100.2
13	Адууны мах, ястай		кг	12 181	12 526	12 526	12 526	12 526	12 415	12 415	12 526	12 300	12 068	11 951	11 951	12 068	101.0
14	Ямааны мах, ястай		кг	10 492	10 323	10 323	10 323	10 323	10 970	10 970	10 970	10 656	10 656	10 656	10 656	10 656	100.0
15	Төмс, Монгол		кг	1 710	1 449	1 437	1 314	1 352	1 412	1 362	1 362	1 352	1 352	1 352	1 362	1 362	100.0
16	Лууван, Монгол		кг	3 301	2 662	2 853	2 672	2 549	2 713	2 667	2 410	2 531	2 520	2 553	2 525	2 563	101.5
17	Байцай, Монгол		кг	1 971	1 769	1 906	2 055	1 970	2 027	2 191	2 278	2 271	2 368	2 441	2 435	2 517	103.4
18	Хүрэн манжин, Монгол		кг	3 289	2 677	2 476	2 587	2 812	2 740	2 833	2 935	3 037	3 017	3 225	3 314	3 410	102.9
19	Сонгино, Монгол		кг	3 464	3 086	3 111	3 171	3 298	3 152	3 185	3 223	3 382	3 450	3 437	3 563	3 656	102.6
20	Алим, Польш		кг	6 618	6 872	6 872	6 872	6 872	7 079	7 079	7 017	6 977	7 152	7 152	7 152	7 152	100.0
21	Өндөг, Монгол		ширхэг	623	624	626	626	626	626	626	622	622	621	621	621	621	100.0

ХҮСНЭГТ 24 . ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2018-2024 оны XI сар

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2018 XI	2019 XI	2020 XI	2021 XI	2022 XI	2023 XI	2024 XI.25	2024 2023	2024 2022	2024 2021	2024 2020	2024 2019	2024 2018
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1 345	1 413	1 535	1 579	2 353	2 727	3 131	114.8	133.1	198.3	204.0	221.6	232.8
		1-р зэрэг	кг	1 060	1 090	1 304	1 377	1 963	2 268	2 391	105.4	121.8	173.7	183.4	219.4	225.6
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1 710	1 710	2 190	2 233	3 409	3 881	4 222	108.8	123.9	189.1	192.8	246.9	246.9
		дээд	кг	1 365	1 446	1 572	1 619	2 453	2 903	3 186	109.7	129.9	196.8	202.7	220.3	233.4
		1-р зэрэг	кг	1 090	1 147	1 346	1 411	2 070	2 411	2 317	96.1	111.9	164.2	172.1	202.0	212.5
		2-р зэрэг	кг	865	886	992	1 012	1 432	1 606	1 430	89.1	99.9	141.3	144.1	161.4	165.3
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 695	2 655	2 841	3 075	3 936	4 429	4 490	101.4	114.1	146.0	158.0	169.1	166.6
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 130	1 106	1 317	1 453	2 060	2 245	2 237	99.6	108.6	154.0	169.9	202.3	198.0
		Задгай	литр	1 600	1 249	1 732	2 500	2 950	3 819	3 276	85.8	111.1	131.1	189.2	262.3	204.8
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 530	2 500	2 645	3 030	3 679	4 045	4 037	99.8	109.7	133.2	152.6	161.5	159.6
5	Талх	Атар	ширхэг	1 170	1 303	1 280	1 510	2 123	2 455	2 454	99.9	115.6	162.5	191.7	188.3	209.7
		Зууван чех	ширхэг	1 345	1 468	1 699	1 901	2 462	2 791	3 212	115.1	130.4	169.0	189.0	218.8	238.8
		Хар талх	300 гр	945	982	1 217	1 342	1 790	1 990	2 394	120.3	133.7	178.4	196.7	243.8	253.3
6	Будаа	цагаан	кг	3 265	3 834	3 671	3 931	4 553	4 798	4 798	100.0	105.4	122.1	130.7	125.2	147.0
		шар	кг	1 900	2 857	2 739	2 523	3 277	3 473	3 473	100.0	106.0	137.7	126.8	121.6	182.8
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 250	4 283	4 216	6 055	7 451	8 163	9 343	114.5	125.4	154.3	221.6	218.1	219.8
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 480	3 559	4 239	5 637	8 270	6 747	6 332	93.8	76.6	112.3	149.4	177.9	181.9
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 520	1 531	1 581	1 955	3 804	3 830	3 896	101.7	102.4	199.3	246.4	254.4	256.3
10	Элсэн чихэр		кг	2 585	2 796	2 610	2 863	3 759	5 042	4 986	98.9	132.6	174.2	191.0	178.3	192.9
11	Хонины мах	ястай	кг	6 540	7 333	8 698	10 506	9 768	11 767	13 998	119.0	143.3	133.2	160.9	190.9	214.0
		цул	кг	7 015	8 445	9 122	11 106	10 832	12 959	14 710	113.5	135.8	132.4	161.3	174.2	209.7
12	Үхрийн мах	ястай	Кг	7 945	9 862	11 276	13 050	13 275	15 554	17 735	114.0	133.6	135.9	157.3	179.8	223.2
		цул	Кг	9 270	13 181	12 941	14 785	15 425	17 989	20 312	112.9	131.7	137.4	157.0	154.1	219.1
13	Адууны мах, ястай		кг	6 025	8 365	9 041	10 217	9 352	10 917	12 068	110.5	129.0	118.1	133.5	144.3	200.3
14	Ямааны мах, ястай		кг	4 900	6 000	6 899	8 246	7 820	9 000	10 656	118.4	136.3	129.2	154.5	177.6	217.5
15	Төмс, Монгол		кг	815	790	878	1 070	1 481	1 517	1 362	89.8	92.0	127.3	155.1	172.4	167.1
16	Лууван, Монгол		кг	1 110	1 061	1 403	2 855	2 329	2 842	2 563	90.2	110.1	89.8	182.7	241.6	230.9
17	Байцай, Монгол		кг	1 055	1 167	1 415	2 356	2 002	1 917	2 517	131.3	125.7	106.8	177.9	215.7	238.6
18	Хүрэн манжин, Монгол		кг	1 425	1 325	2 207	3 733	2 950	2 850	3 410	119.6	115.6	91.3	154.5	257.3	239.3
19	Сонгино, Монгол		кг	1 170	1 234	1 643	2 687	2 792	3 219	3 656	113.6	130.9	136.1	222.5	296.3	312.5
20	Алим, Польш		кг	4 350	4 130	4 985	8 225	6 545	6 450	7 152	110.9	109.3	87.0	143.5	173.2	164.4
21	Өндөг, Монгол		ширхэг	315	333	373	446	515	603	621	103.0	120.5	139.2	166.4	186.4	197.0

ХҮСНЭГТ 25. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ҮНИЙН АЖИГЛАЛТ, ХҮНСНИЙ ЗАХ, ХУДАЛДААНЫ ТӨВӨӨР, 2024.XI.25

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар Супер-маркет	Хучит шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Саруул зах	Барс ХТ	Таван эрдэнэ зах	Хархорин зах	Номин Супер-маркет	М-Март	Оргил Супер-маркет	Е Март	Их наяд ХТ	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	3 000	3 139	3 000	3 000	3 400	3 000	3 000	3 200	2 961	3 250	3 170	3 139	3 500	3 131
		1-р зэрэг	кг	2 500	2 434	2 500	2 300	2 700	2 500	2 200	2 500	2 434	2 150	2 434	2 020	2 500	2 391
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	4 000	3 990	4 200	4 500	4 100	4 200	4 500	4 200	3 989	4 100	3 990	4 230	5 000	4 222
		дээд	кг	3 000	3 170	3 200	3 000	3 400	3 200	3 000	3 200	3 198	3 250	3 170	3 170	3 500	3 186
		1-р зэрэг	кг	2 500	2 130	2 500	2 400	2 700	2 500	2 200	2 500	2 018	2 150	2 130	2 020	2 500	2 317
		2-р зэрэг	кг	2 200	1 020	1 500	1 600	1 500	1 600	1 500	1 800	1 018	1 570	1 020	1 020	1 800	1 430
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	4 500	4 500	4 500	4 500	4 300	4 200	4 500	4 800	4 498	4 500	4 500	4 500	4 600	4 490
		Сүү ХК 0.5л	литр	2 200	2 300	2 100	2 200	2 200	2 100	2 300	2 200	2 298	2 300	2 300	2 300	2 300	2 237
		Задгай	литр	3 400		3 000		3 500		3 300	3 000					3 500	3 276
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	4 100	4 100	4 000	4 000	3 800	3 900	4 000	4 000	4 098	4 100	4 100	4 100	4 200	4 037
5	Талх	Атар	ширхэг	2 500	2 530	2 500	2 500	2 500	2 400	2 500	2 500	2 378	2 370	2 370	2 360	2 500	2 454
		Зууван чех	ширхэг	3 500	3 300	3 000	3 000	3 500	3 100	3 300	3 000	3 218	3 340	3 090	3 250		3 212
		Хар талх	300 гр	2 500	2 420	2 500	2 300	2 400	2 400	2 500	2 300	2 418	2 340	2 160	2 410	2 500	2 394
6	Будаа	цагаан	кг	4 500	5 550	4 200	4 200	5 000	4 000	5 000	4 200	5 478	5 600	5 470			4 798
		шар	кг	3 000		3 000	3 000		3 000	3 500	3 500	4 938	5 000			3 000	3 473
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	9 200	9 500	9 500	9 000	9 000	8 800	9 500	9 500	9 498	9 500	9 500	9 500	9 500	9 343
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	5 500	6 160	5 500	5 500		5 500	6 000	5 500	5 898	8 960	6 210	8 000	8 500	6 332
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	4 000	4 130	4 000	3 900	3 500	3 800	4 130	3 800	3 738	4 110	3 890	3 610	4 100	3 896
10	Элсэн чихэр		кг	4 500	6 190	4 500	4 500		4 500	4 500	4 500	6 048	6 790			4 500	4 986
11	Хонины мах	ястай	кг	12 500	16 000	11 000	12 000	19 800	12 000	13 500	10 500	14 980	14 500	14 800	16 800	16 500	13 998
		цул	кг	12 500	16 000	11 000	13 000	19 800	13 000	13 500	13 000	16 480	15 500	16 500	16 800	16 500	14 710
12	Үхрийн мах	ястай	кг	15 000		13 500	16 500	24 500	17 000	18 500	12 500	18 780	19 500	19 000	18 800	23 000	17 735
		цул	кг	18 000	20 000	16 500	19 000	26 500	19 000	21 000	18 000	19 980	20 500	21 900	20 800	25 000	20 312
13	Адууны мах, ястай		кг	13 000		10 000	12 500		15 000		10 500						12 068
14	Ямааны мах, ястай		кг	11 000		10 000					11 000						10 656
15	Төмс, Монгол		кг	1 500	1 050	1 000	1 500	2 000	1 500	1 500	1 500	1 018	1 500	1 490	1 020	1 500	1 362
16	Лууван, Монгол		кг	2 500	1 900	2 000	3 000	3 500	3 000	3 500	3 000	1 798	2 500		1 900	3 000	2 563
17	Байцай, Монгол		кг	2 500	2 090	2 500	2 500	3 500	2 500	2 500	2 500	2 588	2 400	1 890	2 590	3 000	2 517
18	Хүрэн манжин, Монгол		кг	3 500	2 350	3 500	3 000	5 500	3 500	4 000	4 000	2 948	2 750	3 500	2 790	4 000	3 410
19	Сонгино, Монгол		кг	4 000	3 300	3 000	3 000	5 500	3 500	3 500	4 000	2 898	3 800	5 300	2 790	4 000	3 656
20	Алим, Польш		кг	7 500	6 980	7 500	7 000		6 500	7 000	7 500	6 998	7 900	7 500	6 580	7 000	7 152
21	Өндөг, Монгол		ширхэг	650	640	600	650	560	600	600	650	643	670	570	598	650	621

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
t – Тайлант үе
0 – суурь үе
 P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.



АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, жилийн эхний 11 сарын байдлаар

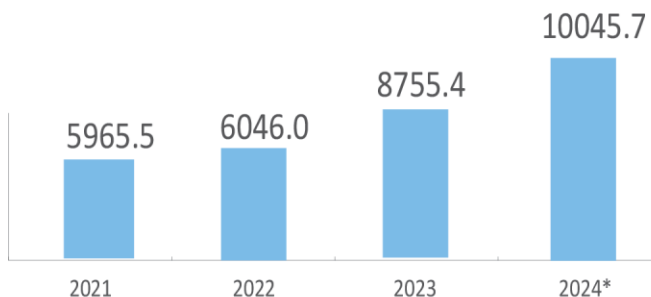
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

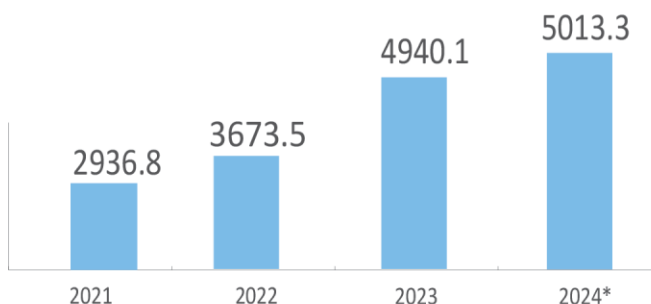
Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

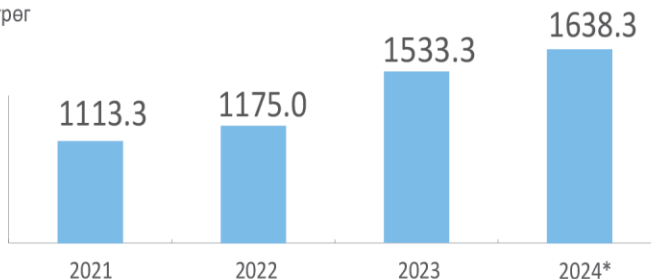
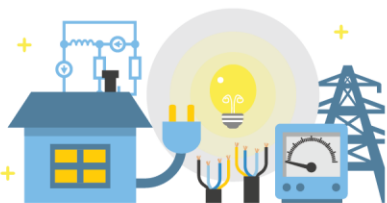
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг



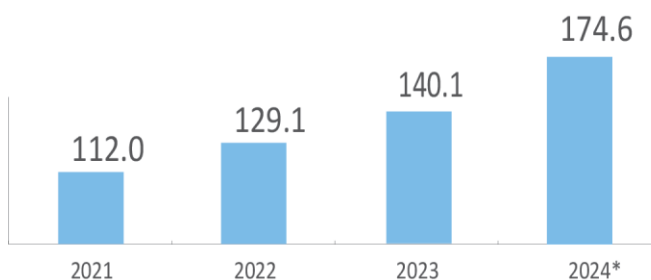
Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг



Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг



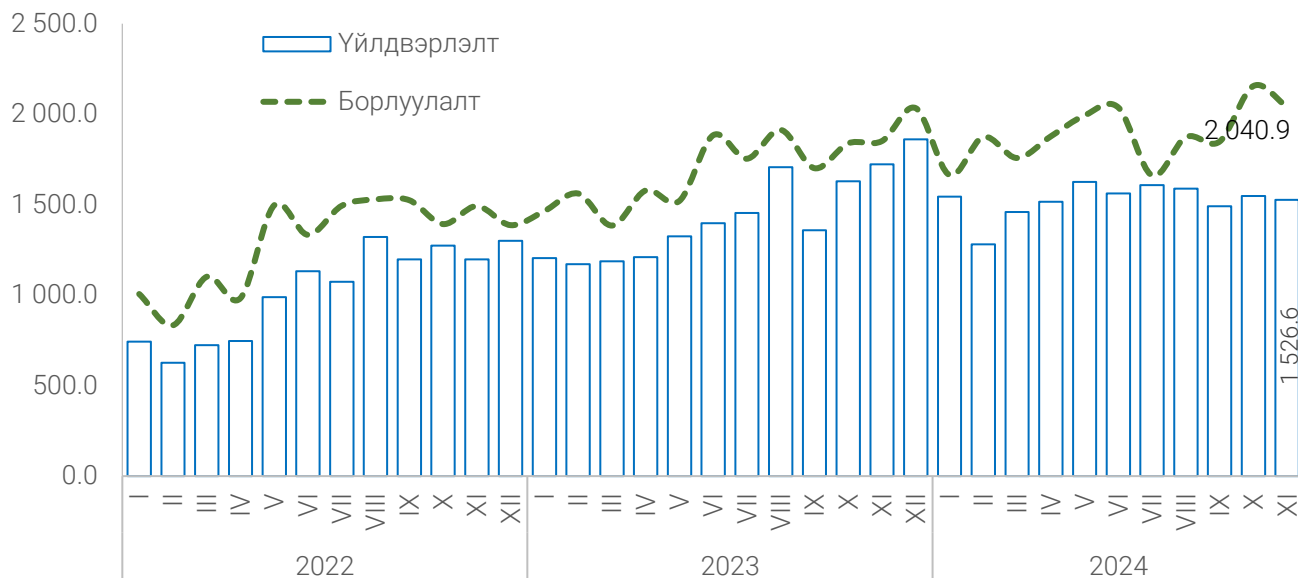
Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг



АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 16.9 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 1.5 (9.8%) их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхайн олборлолт 1.2 (14.7%) их наяд төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ЗУРАГ 23. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ, ТЭРБУМ ТӨГРӨГӨӨР



Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10.0 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 1.2 (14.7%) их наяд төгрөгөөр өсөхөд чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт 1.2 (45.8%) их наяд төгрөгөөр, металлын хүдэр олборлолт 222.4 (45.8%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 5.0 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 73.2 (1.5%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд малын тэжээл үйлдвэрлэл 1.8 (29.9%) тэрбум төгрөгөөр, ундаа үйлдвэрлэл 320.9 (28.4%) тэрбум төгрөгөөр, тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл 253.5 (65.3%) тэрбум төгрөгөөр, химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 99.2 (45.9%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 104.9 (6.8%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 174.6 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 34.5 (24.6%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа 25.1 (26.0%) тэрбум төгрөгөөр хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах үйл ажиллагаа 10.3 (25.1%) сая төгрөгөөр өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2024 оны 11 дүгээр сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.5 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 56.1 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрлэл 30.8 хувийг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт

11.9 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 1.2 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 26. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

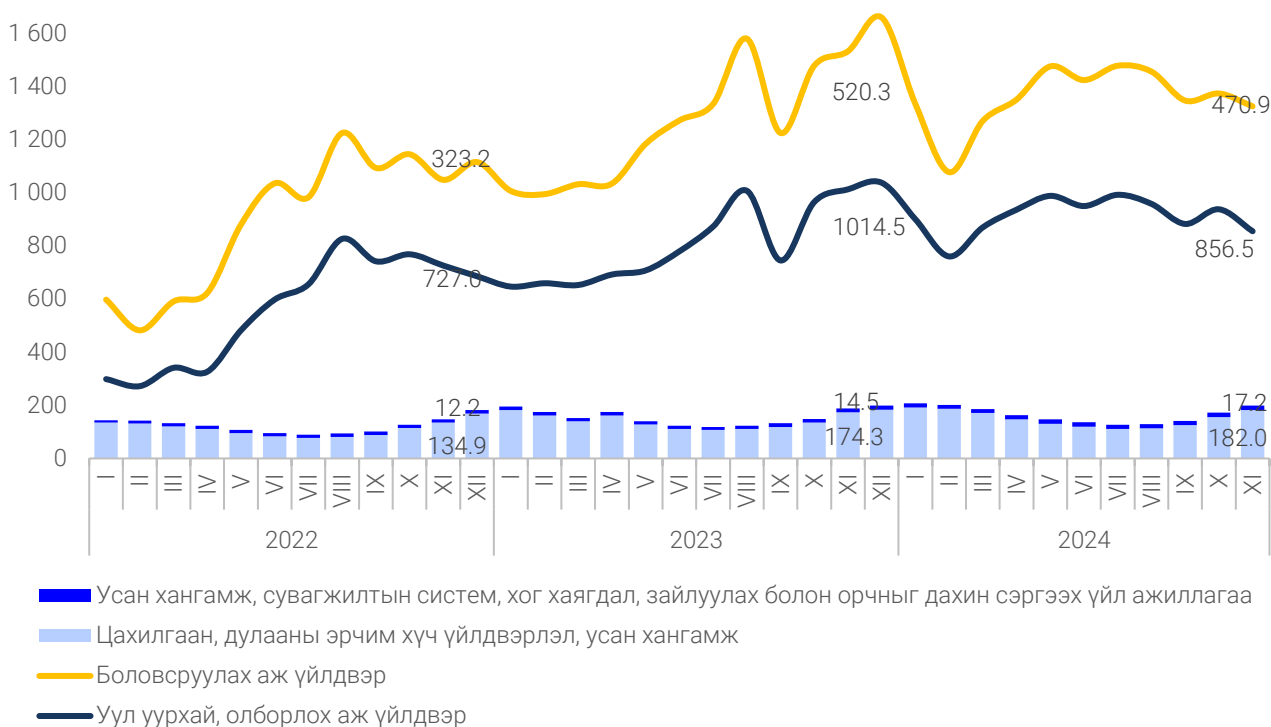
Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2022		2023		2024		2024*I-XI 2023 I-XI
		XI	I-XI	XI	I-XI	XI	I-XI	
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр								
Чулуун нүүрс	мян.т	305.8	1083.4	1 244.6	7 211.4	1 417.2	12 671.0	175.7
Хүрэн нүүрс, бөөгнөрөөгүй	мян.т	542.8	4 296.4	627.9	6 818.2	884.9	8 593.4	126.0
Баяжуулсан нүүрс	мян.т	450.7	2440.4	545.5	5 862.9	577.5	7 054.3	120.3
Газрын тос	мян.барр	410.2	2 137.3	382.8	4 500.6	342.3	3 838.4	85.3
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	1 423.5	15 314.7	989.8	10 673.2	527.5	7 803.0	73.1
Хайлуур жонш	мян.т	0.6	19.9	0.8	31.5	1.2	44.7	141.9
Мөнгөний баяжмал	т	865.8	5 474.3	2 695.7	15 368.7	853.7	14 782.1	96.2
Боловсруулах үйлдвэр								
Малын мах	т	480.6	7 522.8	6 529.7	29 145.4	4 523.8	30 833.1	105.8
Хиам	т	639.4	7 316.9	761.3	8 226.2	834.4	9 814.6	119.3
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	3 327.5	41 169.7	4 085.8	48 799.7	6 026.2	53 110.0	108.8
Гурил	мян.т	16.2	140.1	16.0	127.6	13.5	93.0	72.9
Талх	т	2 851.9	31 592.9	3 015.0	32 566.9	2 282.8	32 091.1	98.5
Нарийн боов	т	2 153.7	24 331.0	2 316.8	23 121.6	2 108.9	23 821.8	103.0
Гоймон	т	626.5	6 706.8	780.7	6 991.7	425.5	6 202.5	88.7
Цэвэр спирт	мян.л	409.5	7 932.3	564.6	7 141.5	593.5	6 812.1	95.4
Цагаан архи	мян. л	684.2	19 405.3	2 602.3	17 420.9	1 654.2	23 625.7	135.6
Ус, ундаа, жүүс	сая.л	24.6	326.4	29.5	357.4	35.3	388.2	108.6
Янжуур тамхи	мян.блок	304.4	2 402.1	161.6	2 941.3	14.9	2 035.7	69.2
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	46.1	454.1	57.9	433.4	39.0	329.1	75.9
Самнасан ноолуур	т	62.5	857.9	80.2	1 051.6	46.9	590.4	56.1
Угаасан ноолуур	т	52.8	3 518.3	182.9	3 892.4	.0	2 208.9	56.7
Нүүрсэн шахмал түлш	мян.т	64.1	506.0	64.8	445.1	65.7	445.8	100.2
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж								
Цахилгаан эрчим хүч	сая.квт.цаг	689.9	6 438.8	721.8	6 713.2	766.8	7 076.4	105.4
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	1 239.8	8 809.1	1 643.1	9 559.3	1 285.5	9 478.4	99.2
Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа								
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	4 186.2	44 669.5	4 457.9	46 473.5	4 726.3	48 336.9	104.0

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 20.9 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 2.5(13.5%) их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхай, олборлолтын салбарын борлуулалт 2.4 (21.8%) их наяд төгрөгөөр, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт салбарын борлуулалт 105.2 (6.9%) тэрбум төгрөгөөр, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа салбарын борлуулалт 33.7 (23.5%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нөлөөлжээ.

Гадаад зах зээлд 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 9.5 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсний 8.5 их наяд нь уул уурхайн, олборлох салбарын борлуулалт байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний гадаад борлуулалтын 19.7 хувийг нүүрс олборлолтын салбар, 12.2

хувийг газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолтын салбар, 57.2 хувийг металлын хүдэр олборлолтын салбар, 0.7 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолтын салбар эзэлж байна.

ЗУРАГ 24. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар, тэрбум төгрөгөөр



Ойлголт, тодорхойлолт:

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

ХҮСНЭГТ 27. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн			
	2022 I-XI	2023 I-XI	2024* I I-XI	2024*I-I-XI 2023 I-XI
	сая төгрөг			
БҮГД	11 023 591.7	15 368 882.8	16 871 854.0	109.8
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	6 045 992.6	8 755 369.0	10 045 700.8	114.7
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	736 148.4	2 716 242.5	3 960 525.2	145.8
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	664 750.1	1 205 557.6	1 032 882.8	85.7
Металлын хүдэр олборлолт	4 547 200.1	4 716 629.3	4 939 027.0	104.7
Бусад ашигт малтмал олборлолт	33 951.8	65 637.2	50 714.5	77.3
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	63 942.2	51 302.5	62 551.3	121.9
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	3 673 508.6	4 940 115.5	5 013 256.5	101.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	1 884 931.3	2 619 093.1	2 843 077.9	108.6
Мах боловсруулах, консервлох	212 711.0	614 358.9	503 956.2	82.0
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	46 194.3	45 152.0	51 572.4	114.2
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	312 383.4	394 042.6	452 596.5	114.9
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	189 194.8	271 297.4	215 519.4	79.4
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	332 095.2	416 074.9	491 737.4	118.2
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	4 166.3	6 075.4	7 894.8	129.9
Ундаа үйлдвэрлэл	788 186.3	872 092.0	1 119 801.2	128.4
Тамхи үйлдвэрлэл	52 882.8	61 860.4	47 394.7	76.6
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	524 651.4	664 510.7	460 451.5	69.3
Хувцас үйлдвэрлэл	203 037.4	222 798.8	205 043.9	92.0
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	22 538.4	34 686.9	34 386.6	99.1
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	219.0	388.1	641.5	165.3
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	79 239.5	78 179.5	85 941.7	109.9
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	51 052.3	49 827.8	56 981.1	114.4
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	181 411.6	224 615.0	193 123.8	86.0
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	75 197.3	215 874.8	315 049.8	145.9
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	58 390.6	68 666.3	86 122.0	125.4
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	89 519.9	109 949.7	109 824.7	99.9
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	218 616.5	237 972.7	239 546.4	100.7
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	0.0	0.0
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14 129.5	36 385.1	28 142.5	77.3
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 313.3	21.5	.0	.0
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	1 983.7	4 706.2	5 904.4	125.5
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 958.6	5 391.1	6 138.1	113.9
Тавилга үйлдвэрлэл	15 687.4	16 943.5	16 962.7	100.1
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	23 043.3	23 066.8	27 011.6	117.1
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	171 704.8	265 177.6	251 511.6	94.8
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	1 174 970.5	1 533 311.0	1 638 305.8	106.8
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 174 970.5	1 533 311.0	1 638 305.8	106.8
УС ХАНГАМЖ; СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	129 119.9	140 087.3	174 590.9	124.6
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	93 055.9	96 662.6	121 778.0	126.0
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	34 017.1	41 220.1	51 551.2	125.1
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	2 046.9	2 204.6	1 261.7	57.2

ХҮСНЭГТ 28. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, оны үнээр

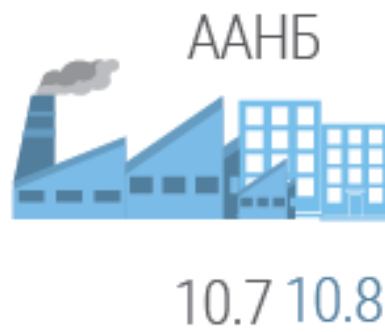
Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт				
	2022 I-XI	2023 I-XI	2024* I I-XI	2024*I-I-XI 2023 I-XI	Экспорт хувиар
	сая төгрөг				
БҮГД	14 187 645.9	18 452 354.6	20 945 351.1	113.5	45.4
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	8 287 586.7	10 768 469.4	13 117 865.3	121.8	65.1
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	663 375.8	2 318 902.1	3 220 257.6	138.9	58.3
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	687203.5	1 161 964.6	1 010 278.8	86.9	115.0
Металлын хүдэр олборлолт	6 838 455.7	7 156 830.3	8 774 019.4	122.6	62.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	34 609.5	79 469.9	50 758.3	63.9	129.2
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	63 942.2	51 302.5	62 551.3	121.9	
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	4 594 971.1	6 006 913.0	6 011 596.7	100.1	16.2
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	2 653 175.9	3 734 872.8	3 774 345.5	101.1	11.2
Мах боловсруулах, консервлох	252 058.8	684 809.2	635 415.1	92.8	65.6
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	49 631.9	57 866.9	68 302.4	118.0	
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	387 410.3	473 741.8	535 542.4	113.0	
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	220 629.6	276 379.5	239 403.1	86.6	
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	397 905.6	499 704.3	605 747.8	121.2	
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	4 166.3	6 075.4	7 951.5	130.9	
Ундаа үйлдвэрлэл	1 341 373.5	1 736 295.6	1 681 983.4	96.9	0.4
Тамхи үйлдвэрлэл	66 310.9	62 884.2	55 942.7	89.0	0.0
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	558 679.8	616 862.0	447 857.8	72.6	103.5
Хувцас үйлдвэрлэл	237 054.5	259 126.6	281 315.9	108.6	24.0
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21 918.0	33 020.9	40 441.1	122.5	
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	230.1	473.7	744.2	157.1	
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	78 278.3	93 106.6	101 666.3	109.2	
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	56 456.4	63 640.0	67 899.7	106.7	
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	61 448.1	63 743.8	64 641.7	101.4	
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	111 021.1	215 774.7	330 861.0	153.3	
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	101 304.9	91 762.7	101 584.9	110.7	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	105 083.3	119 243.5	118 154.7	99.1	
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	247 855.2	262 777.2	263 108.5	100.1	
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	0.0	0.0	
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14 753.2	35 415.3	36 074.7	101.9	
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	156.8	21.5	.0	0.0	
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	2 185.2	5 014.3	5 808.8	115.8	
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 958.6	5 391.1	6 138.1	113.9	
Тавилга үйлдвэрлэл	20 744.3	19 739.6	21 868.4	110.8	
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	23 743.6	24 210.2	27 756.9	114.6	1.6
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	230 612.9	299 832.2	265 385.8	88.5	
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	1 175 083.8	1 533 503.8	1 638 723.5	106.9	
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 175 083.8	1 533 503.8	1 638 723.5	106.9	
УС ХАНГАМЖ, СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	130 004.4	143 468.4	177 165.6	123.5	
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	93 499.2	96 662.6	121 778.0	126.0	
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	33 795.7	44 075.2	54 023.6	122.6	
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	2 709.4	2 730.6	1 364.0	50.0	



ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙ (2024 оны эхний 11 сард)

ᠰᠡᠪᠡᠷ ᠤᠰᠤᠨ ᠪᠣᠷᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠲ

Цэвэр усны борлуулалт (сая метр³)



■ 2023 I-XI ■ 2024 I-XI

Хүн амд түгээсэн цэвэр ус

Төвлөрсөн шугам 3.3 (сая метр³)



Ус түгээх байр
(мянган метр³)

162.1



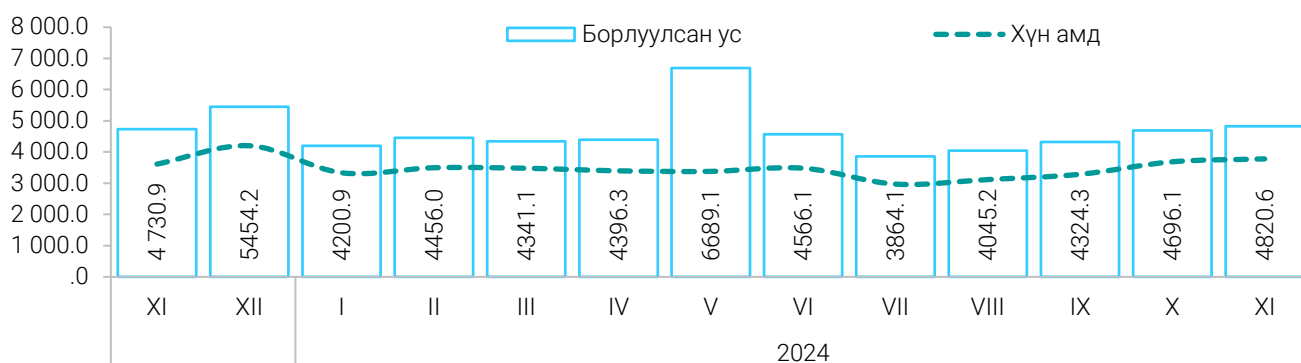
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

2024 оны 11 сард нийслэлийн хүн амд 37.8 сая.м³ (94.4%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 10.8 сая.м³ (99.1%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 1.0 хувиар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 29. УС СУВАГ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, жил бүрийн 11 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 I-XI	2022 I-XI	2023 I-XI	2024 I-XI	<u>2024 I-XI</u> 2023 I-XI
Шахсан ус	мянган м ³	47 050.5	52 464.2	48 896.7	58 635.0	120.0
Борлуулсан ус	мянган м ³	34 498.4	52 128.4	41 635.2	48 557.9	116.7
Хүн амд	мянган м ³	26 959.2	42 199.8	32 047.4	37 768.7	117.9
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м ³	7 539.2	9 928.5	9 587.8	10 789.2	112.5
Татан зайлуулсан бохир	мянган м ³	34 777.9	52 709.9	41 897.4	48 610.5	116.0
Хүн амаас	мянган м ³	26 258.3	41 536.5	31 476.5	37 055.3	117.8
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м ³	8 519.6	11 173.4	10 420.9	11 555.2	110.9
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	26 965.3	55 214.3	46 861.1	66 217.5	141.4
Хүн амаас	сая төгрөг	14 969.5	31 463.8	24 044.5	34 031.3	141.5
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	11 995.8	29 222.3	22 816.6	32 078.2	140.6
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	21 503.2	42 407.4	37 174.0	52 172.1	140.3
Хүн амаас	сая төгрөг	9 335.9	19 527.7	15 600.6	22 329.4	143.1
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	12 167.3	22 879.6	21 573.3	29 843.2	138.3

ЗУРАГ 25. БОРЛУУЛСАН УС, мян.м³

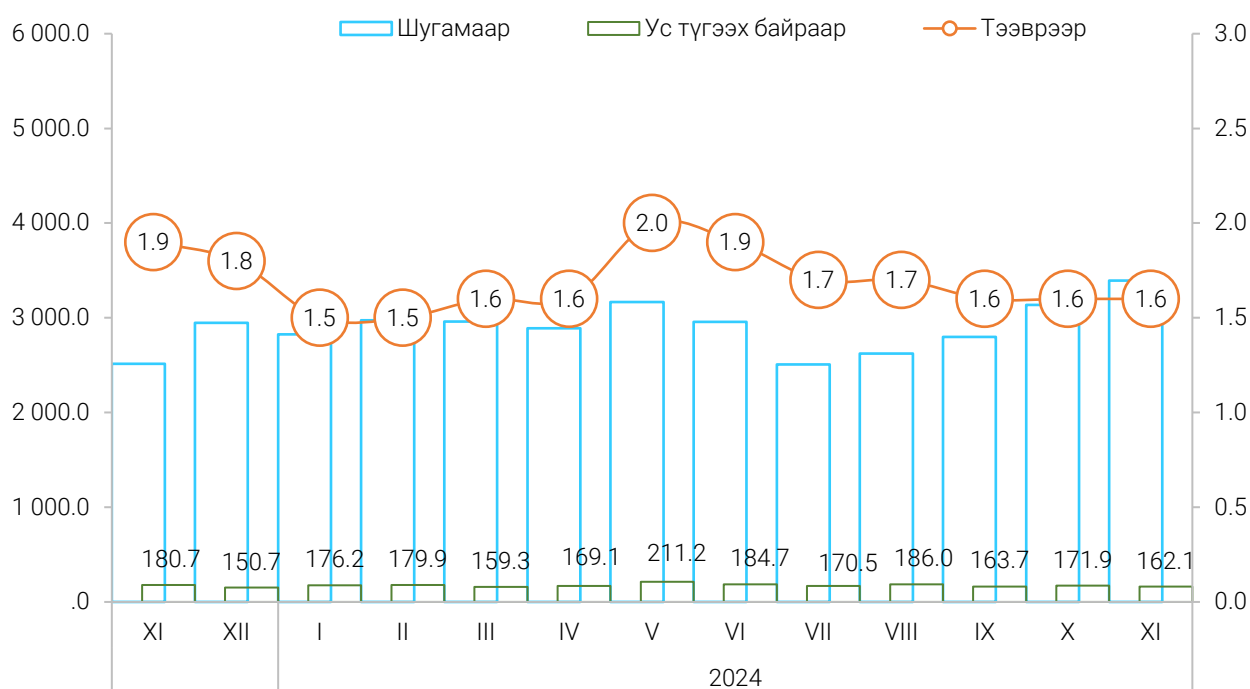


ЗУРАГ 26. ТАТАН ЗАЙЛУУЛСАН БОХИР, сараар, мян.м³



Цэвэрлэх байгууламжаар 1.0 сая.м³ бохирьг цэвэрлэж аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 4.8 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

ЗУРАГ 27. ХҮН АМД БОРЛУУЛСАН УСНЫ ХЭМЖЭЭ, түгээлтийн төрлөөр, мян.м³



Ойлголт, тодорхойлолт:

Шахсан ус: Ус хангамжийн эх үүсвэрээс хотын ус хангамжийн төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлсэн усыг хэлнэ.

Борлуулсан ус: Хотын ус хангамжийн төвлөрсөн системээс хэрэглэгчийн тоолуураар болон ус түгээх байраар дамжуулан борлуулсан усыг хэлнэ.

Татан зайлуулсан бохир: Ус ариутгах татуургын шугамаар дамжуулан бохир ус цэвэрлэх байгууламжид хүлээн авсан бохир усыг хамруулна.

Сувагжуулалтын орлого: Хэрэглэгчийн тоолуураар болон бохир зөөврийн авто машинаар дамжуулан ариутгах татуургын системд хүлээн авч татан зайлуулсан үйлчилгээний орлогыг хамааруулна.

Танилцуулга хянасан:

Э.Зоригбат

Ө.Нандинцэцэг

Ө.Нямжаргал

Танилцуулгыг бэлтгэсэн

Б.Баянжаргал



Эрүүл мэнд

П.Тогтохбаяр



Гэмт хэрэг

Б.Цогбаягалан



Нийслэлийн төсөв

П.Тогтохбаяр



Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол,

Н.Халиун



Аж үйлдвэр

Б.Элбэгдорж



Хэрэглээний үнэ

П.Тогтохбаяр



Хотын нийтийн аж ахуй

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР



ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Хангарди ордон
Сүхбаатарын талбай,
Жигжиджавын гудамж-3
Бага тойруу 15160

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783
и-мэйл: ulaanbaatar@nso.mn